

**PRVI ODMEVI
S KONFERENC
KRAJEVNIH
ORGANIZACIJ
SZDL:**

CELJSKI televiznik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE

ŠOLO

NA MESTO,
KI JI PRIPADA

KAKOR SMO ŽE POROČALI, JE BILA PREJSNI TOREK V SLOVENSkih KONJICAH RAZSIRJENA SEJA PREDSEDSTVA OKRAJNEGA SINDIKALNEGA SVETA CELJE, NA KATERI SO RAZPRAVLJALI O AKTUALNIH PROBLEMIH SOLSTVA V ZVEZI S PREDVIDENIMI SPREMEMBAMI V FINANCIRANJU, KI BODO STOPILE V VELJAVO Z NOVIM LETOM. OBJAVLJAMO REFERAT, KI GA JE IMEL NA SEBI ČLAN PREDSEDSTVA VLADO ZAKOŠEK.

KOT NA ZBORIH OBČANOV

TE DNI SO SE V OBČINAH CELJSKEGA OKRAJA PRIČELE KONFERENCE KRAJEVNIH ODBOROV SOCIALISTIČNE ZVEZE. ŽE V SAMEM ZAČETKU PA JE NAJBOLJ VIDNA UGOTOVITEV, DA V VSEBINSKIH OBRAVNAVAH NA KONFERENCAH NI NIKAKSNE RAZLIKE MED ZBORI OBČANOV ALI DA SO NALOGE KRAJEVNIH SKUPNOSTI GLAVNINA RAZPRAVE VSEH KONFERENC. JASNO JE, DA SO DROBNI KOMUNALNI PROBLEMI KRAJA NELOČLJIVI, KADAR SE SESTANEMO, DA BI SE POGOVORILI O PRETEKLEM DELU IN ZAČRTALI POTA ZA V BODOČE IN DA JE VLOGA SOCIALISTIČNE ZVEZE PRAVZAPRAV LE KOMPLEKSNO ZAJEMANJE SLEHERNE DRUŽBENE DEJAVNOSTI POSAMEZNIKOV.

TUDI OBISK JE PROBLEMATIČEN. VSE PREMALO ČLANOV ČUTI POTREBO, PO RAZGOVORU O SKUPNIH PROBLEMIH. IN OB PROBLEMU: POTREBUJEMO, ŽELIMO, HOČEMO, SE NUJNO VPRAŠAMO ALI SE ZAVEDAMO, DA SMO ZA VSE TO TUDI SAMI ODGOVORNI IN DA JE PRAV NAŠA NEPRISOTNOST VZROK, DA NAŠE ŽELJE IN NAŠA HOTENJA NISO SORAZMERNI Z NAŠO ODGOVORNOSTJO IN PRIPRAVLJENOSTJO ZA SKUPNO REŠEVANJE (IN SKUPNO DELO).

● Brez dvoma je vsebina dela SZDL najtesneje povezana s problemi, ki jih čutijo njeni člani kot občani. Teh problemov pa je nešteto; od vprašanj proizvodnje, družbenega standarda, komunalnih, kulturnih in socialnih zadev. Če bi se teh vprašanj izogibali na konferencah SZDL, bi bilo nenormalno.

● Drugo pa je vprašanje, kako da na konferencah izbijajo problemi sami zase v taki intenzivnosti, da odgovori o vlogi SZDL do teh problemov precej zbledijo?

Bilo bi koristno ugotoviti in poiskati odgovor na naslednji domnevi:

● Da splet problemov, ki pritiska na članstvo sicer najde »ventile« tudi na sestankih, kakršni so konference

Socialistične Zveze, da pri tem stvari ostajajo nekako v zaprtih krogih, kar pomeni, da hotenja ljudi ne kanaliziramo vedno na prava mesta in jim posvečamo premalo pozornosti. Bistvena vloga Socialistične Zveze pa je prav v aktivizaciji čim širšega kroga državljanov, da o problemih razpravljajo in so potemtakem z njimi seznanjeni, s čimer lahko tudi tvorno sodelujejo pri samem reševanju.

● Ali pa je tak način poteka konference posledica dejstva, da je bilo letošnje leto tako zelo »suho«, kar zadeva zbere občanov, pa so se konference avtomatično sprevergle v zbere volivcev (v celjski občini konkretno zborov občanov ni bilo osem mesecev)?

Uredništvo našega lista si bo prizadevalo, da do prihodnjih poišče odgovore na te domneve in vprašanja. Nočemo sicer trditi, da je povsod tako, da bi med konferencami organizacij SZDL in zbori občanov ne bilo vsebinske razlike. Toda ker je pojav zelo pogost, bo treba najti način, da bo delovni človek enako učinkovit takrat, ko zastavlja svoje politične smernice, pa tudi takrat, ko odloča in razporeja plodove svoje ustvarjalnosti.

Kje ste, komunisti in mladina?

KONFERENCA SZDL NA TERENU »CENTER« V CELJU

Tudi v celjski občini so konference krajevnih organizacij Socialistične zveze v polnem razmahu. Skoraj povsod so že zaključili s podružničnimi konferencami, bili pa sta tudi že konferenci Socialistične zveze delovnega ljudstva v Centru in v Gaberju. Ker so v Gaberju zborovali šele včeraj, bomo o konferenci poročali prihodnjič. V Centru pa so govorili o mnogih zanimivih zadevah. Kaže, da se mnogi občani tega predela dobro zavedajo, da je uspešno delo krajevne skupnosti odvisno od njih samih. K temu lahko veliko prispeva tudi organizacija Socialistične zveze kot množičen mobilizator občanov. In v Centru ji je to uspelo. Na konferencah je sodelovalo okrog 750 ljudi, ki so v razpravi obravnavali celo vrsto komunalnih, pa tudi ostalih problemov. Ni slučaj, da so največ govorili o šolstvu in otroškem varstvu. V Centru je namreč velika večina staršev zaposlena, zato je razumljivo, da jih varstvo otrok skrbi in zanima. Poudarili so, da je kar presenetljivo, kako arhitekti ignorirajo sklep o tem, da mora biti v vsakem novozgrajenem stanovanjskem poslopju

tudi prostor, kjer bi bilo mogoče urediti otroška zavetišča.

Ne samo otroška zavetišča, prostori na sploh so velik problem. Marsikje bi radi ustanovili klub, pa ni prostora zanj, drugod pa zmanjka sredstev za opremo. Zanimivo je, da v nekaterih krajih celjske občine sicer že stojijo primerne zgradbe, da pa jih Socialistična zveza ne more uporabljati. V marsikateri dvorani je skladišče hmelja, ljudje pa se sestajajo po gostiščih.

Žal je treba ponovno ugotoviti — tako so poudarili na konferenci v Centru — da je angažiranost mladine in komunistov v Socialistični zvezi še vedno zelo, zelo šibka. Člani Socialistične zveze so menili, da za to zdaj že ni nobenega opravičila več in da Socialistična zveza končno obravnava take probleme, ki morajo zanimati tudi mlade ljudi.

Na občinskem odboru Socialistične zveze v Celju letošnje konference dokaj ugodno ocenjujejo. Konferenca so živahne, na njih sodeluje več ljudi kot pretekla leta, pa tudi razprava se je marsikje usmerila v sklepanje o tem, kaj lahko Socialistična zveza kot množična organiza-

cija delovnih ljudi stori za hitrejšo reševanje problemov občanov in komunice.

CELJSKA SKUPŠČINA O TURIZMU IN GOSTINSTVU

ZDRUŽITEV ALI NE?

Petkova seja je ponovno dokazala, kako lahko natrpan dnevni red vpliva na kvaliteto razprave. Osrednja točka dnevnega reda so bili problemi gostinstva in turizma. Za poročevne izjave o težkih milijonih je ostalo le nekaj minut.

V razpravi o turizmu in gostinstvu so člani občinske skupščine govorili o tolikih zanimivih vprašanjih, da so ob zaključku sklenili, da bodo o sklepih glasovali šele na prihodnji seji, ko bo pristojni svet zbral in uredil najvažnejše pripombe. Zanimivo je namreč dejstvo, da se turistični promet v Celju in njegovi okolici sicer vztrajno povečuje, da pa je porast števila gostov še vedno pod okrajnim in republiškim povprečjem. To velja tudi za stopnjo povečanja inozemskega prometa.

V celjski občini se znižuje tudi število dni bivanja posameznih gostov, saj je razen v Dobrni pri nas močno uveljavljen tranzitni promet.

Kljub temu, da so gostinska podjetja letos ustvarila samo za 60 milijonov dinarjev skladov, je to vendarle dokajšnji napredek. Še lani je bilo v celjski občini več gostinskih podjetij, ki so poslovala z izgubo, letos pa to velja samo za hotel »Celcio«. Vprašanje je, kako dolgo bo še občinska skupščina krila njihovo negativno bilanco.

Nekateri menijo, da bi vsa ta vprašanja lažje reševalo močno, združeno gostinsko podjetje. O tem pa so bila mnenja odbornikov močno deljena.

OBLETNICA EFENKOVE SMRTI

V soboto je preteklo leto dni odkar je umrl komandant proslavljene Stirinajste, narodni heroj in priljubljen politični delavec Ivan Kovačič — Efenka.

Ob obletnici smrti je grobnica na Slandrovem trgu pri spomeniku NOV bila prekrita z vencem. Efenkov spomin pa živi v nas vseh, zlasti pa v njegovih junaštvih in zaslugah, ki jih ni nikoli mogoče dovolj ceniti. Kako spoštovan in priljubljen je bil Efenko, se simbolično kaže v tem, da od njegovega pogreba sem pri grobnici nikoli ni zmanjkalo svežega cvetja.

Trajen je njegov spomin!

VSAK MESEC MANJŠI

IZVOZ V VELENJSKI OBČINI

Devetmesečna prizadevanja velenjske industrije še vedno kažejo negativni uspeh, saj od šestih industrijskih podjetij le dvojje izpolnjuje planske odveznosti, in sicer elektrarna Soštanj ter usnjarna. Sicer so odstopanja v primerjavi linearnih planov z operativnimi, a kljub temu kaže operativni uspeh le 98 odstotkov izpolnjenih predvidevanj. Tako je v najtežjem položaju tovarna gospodinjstva opreme »Gorenje« v Velenju, ki je v tem obdobju izvršila le 77,9 odstotkov predvidevanj, sledi ji lesno industrijski kombinat Soštanj z 90,6 odstotka, »Galanterija« Soštanj z 95,2 odstotka in rudnik lignita z 95,4 odstotka. Podobno kaže s storilnostjo, saj v vsej industriji znaša le 2,7 odstotni porast — od tega le v usnjarni (11 odstotkov), pri lesno industrijskem kombinatu (6,9 odstotkov) in pri elektrarni (23,8 odstotkov). Ta storilnost je računana na osnovi povečanja fizičnega obsega industrijske proizvodnje na enega zaposlenega.

Se bolj kritično pa je vprašanje izvoza, saj so štirje izvozniki velenjske industrije realizirali v devetih mesecih manj izvoza kot lani v istem obdobju in to kar za 95 tisoč dolarjev manj. Tako so devetmesečna predvidevanja izpolnjena le z 48,8 odstotnim izvozom, pri čemer prednjači in skoraj izpolnjuje svoje obveze le lesno industrijski kombinat. Zaskrbljujoče pa je predvsem to, da

se stanje izvoza v velenjski občini iz meseca v mesec slabša in bodo podjetja z uveljavljanjem nove distribucije deviznih sredstev hudo prizadeta.

(Nadaljevanje na 11 strani)

VREME

OD 19. DO 29. XI.

Se naprej bo nestalno vreme s gostimi izpremembami. Hladneje bo, konec tedna spet padavine.

CELJE, 20. NOVEMBRA 1964

St. 46 CENA 20 din LETO XIV

Glavni urednik RUDI LESNIK
Odgovorni urednik JURE KRASOVEC
List izhaja ob petkih. Izdaja in tiska
Časopisno podjetje »Celjski tisk«. Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predal 152. Telefon 24-23.
Tekoči račun: 605-11-1-656. Letna naročnina 1900, polletna 500, četrtletna 250 din.
Iznosništvo 2400.

Dogodki v Argentini, Braziliji in Boliviji nakazujejo vso težo neresenih družbenih problemov. Pretirane ambicije bivšega diktatorja Perona se uresničujejo, čeravno v popolnoma drugi luči, vsaj kar se nje ga tiče. Peronizem danes ne pomeni več za povprečnega argentinskega delavca pojem fašizma in celo klerofašizma, pač pa ga smatrajo kot sinonim borbe za pravice delavskih mas, za zglede vsem čistim, ki so vladali po njem in ki so odstopali od pravic, ki so si jih delovne mase do takrat priborile. Prav v tem je nevarnost za Argentino, ker je dvomljivo, da so se koncepti Peronove politike kakorkoli spremenili. Njegov prihod, ki je že najavljen, bo verjetno situacijo vsaj v prvih dneh močno poslabšal. Ni izključeno, da bo njegov ponovni vzpon zaznamovan s krvjo, prelito po argentinskih mestih. Nič boljše ni v sosedni Braziliji, kjer so poslali v severozahodno provinco vladne enote, da zadržijo upor. Bolivijski dogodki, kakor tudi situacija v Čilu pa nam govore, da je vsa Južna Amerika pred dogodki z daljnosežnimi posledicami, pri katerih ima močan vpliv bogat severni sosed — ZDA. Na žalost ne moremo trditi, da se bo ta situacija kmalu sanirala; preveč je notranjih činiteljev, objektivnih in subjektivnih vzrokov, ki so krivi za takšno situacijo. V okviru Združenih narodov in v okviru splošne svetovne politike, ki jo bodo zastopali, bo mogoče pomagati narodom tega kontinenta, da pridejo do resničnega napredka in miru.

Zanimivo je, da na drugem velikem kontinentu, v Afriki, prav te dni doživljamo podobno situacijo, čeprav ne v tako krutih obročih. Dolgoletni poglavar Sudana, general Abud, je moral končno zapustiti deželo, s tem pa je tudi prenehal njegov precej konzervativni vpliv na bodoči razvoj te ogromne in bogate dežele. Bati se je bilo, da iz demonstracij, ki so bile sicer krvave, ne zraste konflikt v splošni oboroženi upor, v ponovno revolucijo, kar bi deželo vrglo za desetletja nazaj. Vse skupaj se je na srečo končalo kolikor toliko mirno in Sudan bo lahko gradil naprej, reševal svoje nacionalne probleme in zaostalost južnih pokrajin. Vojni konflikti na severu Afrike — med Sirijo in Izraelom — pa so ponovno dokazali, da tod še vedno vre in da je Izrael za arabski svet latentna nevarnost, ki lahko povzroči splošno nevarnost. Konsolidacija v odnosih arabskih držav sicer napoveduje pa tudi omogoča končno rešitev izraelskega vprašanja brez vojne.

Stari kontinent, kot imenujemo Evropo, pa zadnja dva meseca doživlja kopico sprememb, ki so ekonomskega, političnega in vojnega značaja. Čeprav smo po moskovskem sporazumu prešli v etapo mirnega obdobja, je prav to področje še vedno nedeljena interesna sfera vzhoda in zahoda. Prav v tem pa leži vzrok prizadevanja (ki ga opažamo tako na zahodu kot na vzhodu) za pridobivanje simpatizerjev za eno ali drugo stran. Skupni evropski trg želi postati homogena enota, ki bo ekonomsko v zvezi z ZDA odločno odtehtala ekonomsko moč vzhoda. Ker pri tem velikokrat udarijo po nacionalni občutljivosti posamezne dežele in vzburijo nezavestno, ki je že zgodovinska med različnimi narodi Evrope (predvsem Francija — Nemčija) ni čudno, da prihaja od časa do časa do sporov in hotenj po popolnoma samostojni politiki, ki bi odstranila vse možnosti za kakšnim koli hegemonizmom ZDA in Anglije.

Prav ta samostojnost, ki jo Moskva zadnja leta nudi, ne samo vzhodni Evropi (to je njena splošna proklamacija) in pa vse večje zbljevanje vzhoda in zahoda, je verjetno tudi vzrok pobesnelosti kitajske propagande. Delno je iskanje tega zbljevanja vzrok tudi v indonezijskih dvomih, češ, da so pozabili na relacijo sever — jug, se pravi razviti — nerazviti. Zelo verjetno je bila ta smer politike Washingtona in Moskve tudi ena odkritih kritik, ki jo je doživel Hruščov, predno je moral oditi. Vprašanje je sicer postavljeno dokaj jasno, toda odgovor mnogim ni tako jasn. Nerazviti trdijo, da se razviti med seboj lahko tako ali drugače prereka, oni pa kljub temu ostajajo lačni.

O čem bo tekla beseda

NA KONFERENCI KRAJEVNE ORGANIZACIJE SZDL ALJAŽEV HRIB

- DO KONCA NOVEMBRA BODO ČLANI SZDL NA SESTANKIH PODRUŽNIC RAZPRAVLJALI O POROČILIH PODRUŽNIC IN KRAJEVNEGA ODBORA.
- ZAVODNA IN ČRET BOSTA ZDRUŽENA V ENO PODRUŽNICO.
- NA KONFERENCI BO O NALOGAH SZDL NA ALJAŽEVEM HRIBU RAZPRAVLJALO 66 DELEGATOV.
- V OSPREDJU BODO KOMUNALNA VPRAŠANJA, PROSTORI ZA POLITIČNE ORGANIZACIJE, UREDITVENI NAČRT ALJAŽEVEGA HRIBA, VPRAŠANJE VODOVODA, ITD.

Na sestankih podružnic člani te dni razpravljajo o poročilih odborov podružnic in krajevnega odbora, ki so obračun dvehletnega dela. Na teh sestankih bodo člani izvolili nove odbore podružnic, delegate za krajevno konferenco, ki bo 2. decembra 1964, in predlagali kandidate za bodoči krajevni odbor SZDL. Sedanji odbori podružnic štejejo 3—5 članov, sedanji krajevni odbor pa 21 članov. Odbore podružnic bo tre-

ba v bodoče okrepiti; v razpravi je predlog, naj bodo v bodoče odbori podružnic 5—9 članski, s čimer želijo pritegniti več članov SZDL k vodenju organizacije. Premisliti je še treba, ali je pravilno, da so odborniki podružnic istočasno tudi člani krajevnega odbora. S tem se kopičijo funkcije posameznikov SZDL.

Aktivnost članov SZDL na terenu je bila v preteklih dveh letih pozitivna. Še posebej je bila dejavnost

članov živahna v letu 1963, v predvolilnih pripravah in ob volitvah ter ob akciji za pomoč Skopju. V tem času so šli člani tudi na izlet. Že v letu 1963 posebej pa v letu 1964, so posvetili pozornost evidenci članstva. Poverjeniki in posamezni člani krajevnega odbora so opravili mnogo dela, saj so organizirali popis celotnega prebivalstva. Ta popis bo služil vsem organizacijam še zlasti pa Krajevni skupnosti pri organiziranju otroškega varstva. Popis pa je v času pred konferenco v zaključni fazi.

Na konferenci bo treba ugotoviti, zakaj niso uspeli v celoti uresničiti program predavanja, ki je bil izbran. Predavanja je organizirala posebna komisija, ki jo je ustanovil krajevni odbor. Vzroke lahko samo delno iščemo v raztresenosti in velikem teritorialnem obsegu terena in pomanjkanju prostorov.

Pomanjkanje ustreznih prostorov tudi sicer zavira dejavnost družbeno-političnih organizacij na terenu. Dvorana z Zavodni, že itak potrebna obnove — inventar v njej je star in izrabljen — je bila ob zadnji poplavi pokvarjena. Prostori za klub pri Skalni kleti, sicer močno bremene blagajno organizacije, ker so v zasebni hiši in je najemina visoka. So tudi ugovori zoper klub pri Skalni kleti. Res se niso uspeli izoblikovati ustrezen program za delo kluba, poudariti pa kaže tudi dejstvo, da prostori še niso opremljeni.

Člani SZDL pa se v teh prostorih vendarle zbirajo ob zanimivih televizijskih oddajah, pričeli pa so se zbirati tudi pionirji in mlajši mladinci. Dokončno rešujejo vprašanje osnutka ureditvenega načrta za Aljažev hrib, vprašanje pa je, ali lahko do takrat v celoti zasledimo vprašanje prostorov, s katerimi sedaj razpolagajo? Na razpolago imajo tudi dvorano v Domu JLA na Teharski cesti. Zaradi regulacije Voglajne pa stavba nima perspektive in tudi tu za vsako prireditev ali sestanek članov SZDL plačujejo najemino.

V bodoče se bo morala KO SZDL tesno povezovati z drugimi organizacijami na terenu in s Krajevno skupnostjo. To je že v preteklosti rodilo lepe uspehe, zlasti še pri reševanju raznih komunalnih in drugih vprašanj. Na Aljaževem hribu in na Teharski cesti je bil dograjen vodovod, zagotovljen pa je tudi pričetek del za vodovod na Mirni poti.

Skupaj z vodstvi Krajevne skupnosti, ZK, ZB NOV in RK je Krajevni odbor SZDL v oktobru 1964 organiziral razgovor s predsednikom občinske skupščine in odborico tega terena tov. Milena Vršnik-Stiftar. Ob tej priložnosti je bilo ugotovljeno: Gradnja vodovoda in mehanizacije v Bohoričevih ulicah, prireditveno ureditev ceste na grad, Plečnikove ulice, vprašanje prostorov za otroško varstvo, in prostorov za organizacije, zagotovitev drugih prostorov in modernizacije trgovine pri Skalni kleti, sprejem ureditvenega načrta za Aljažev hrib, ki je v osnutku že izdelan (osnutek se nahaja v pisarni krajevne skupnosti) itd.

V tem in naslednjih mesecih jih čaka še mnogo nalog, zlasti pa bo treba na zboru občanov čimprej obravnavati ureditveni načrt, ki predvideva tudi gradnjo šole. Stike z občinsko skupščino bo treba v bodoče še intenzivneje razvijati in sproti vsa vprašanja obravnavati na zborih občanov. Z bolj pogostimi zbori občanov, za katere bodo pripravljene tudi odgovori na vprašanja prejšnjih zborov, se bodo lažje vključili v predvolilno aktivnost SZDL, ki je pred nami.

Končno je treba še poudariti, da so občani na tem terenu že večkrat — med drugim tudi s krajevnim samoprispevom — pokazali, da so po lastnih močeh pripravljene reševati skupna vprašanja.

Z rešitvijo nakazanih komunalnih in drugih vprašanj bo okrepjena ta samoiniciativa in organizacija SZDL bo lažje in uspešneje izvrševala svoje naloge.

J. Z.

Pogled na Aljažev hrib

V MOZIRJU DECEMBRA:

PRVA KONFERENCA ZKS

V začetku prihodnjega meseca bodo tudi v moziški občini letne konference osnovnih organizacij Zveze komunistov, ki bodo končane do 20. decembra 1964. Predvidevajo, da bo občinska konferenca 16. januarja prihodnje leto.

Na konference osnovnih organizacij so se v moziški občini skrbno pripravili. Razumljivo je, da se bodo ti delovni razgovori komunistov precej razlikovali med seboj. Kljub temu pa bodo analizo lokalno-političnega dela, problematiko od-

nosov v Zvezi komunistov, probleme v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih obravnavali posebej. V delovnih organizacijah se bodo odkrito pogovorili o ekonomskem, političnem in samoupravnem položaju proizvajalca, medtem ko bodo včaske in terenske organizacije obravnavale tudi probleme domačega terena.

Na teh konferencah bodo izvolili 52 delegatov za občinsko konferenco Zveze komunistov.

—er

Razgovor o »teoriji in praksi«

Pretekli teden je bil v Celju na pobudo uredništva revije »Teorija in praksa« razgovor, ki se ga je poleg članov uredništva na čelu z odgovornim urednikom tovarišem Kranjcem udeležilo nad dvajset družbeno političnih delavcev. Razgovor je bil izredno koristen, saj so si uredniki revije nabrali mnogo sugestij, mnenj in tudi kritičnih pri-

pomb, toda tudi celjski udeleženci so morali spoznati, da je revija lahko le tako bogatejša in zanimivejša, če bo čim več prispevkov od avtorjev, ki družbeno delujejo v neposredni praksi. Tako se je očitek, da je v reviji odnos teorije do prakse v škodo prakse, obrnil proti kritikom samim.

—cc

ZDRAVSTVENO VARSTVO BORCEM

V šmarski občini skušajo razširiti zdravstveno varstvo na vse borce NOV, čeprav je mnogo kmetov, ki tega doslej v polni meri ne morejo uživati. Ugotovili so, da je samo 180 borcem NOV, ki imajo težje razmere, bila dodeljena priznavalnina. Občinski skupščini, ki bo zasedala v torek, so posredovali predlog, da bi vsem kmetom-borcem prisodili priznavalnino najmanj okoli 5.000 din. Vzporedno bodo obravnavali še stanovanjske razmere za borce.

STORE:

DA BODO PRAZNIKI LEPŠI

V Storah je bil nedavno sestanek predsednikov in tajnikov vseh družbeno političnih organizacij in društvo z območja krajevnega skupnosti. Na dnevnem redu so imeli organizacijo proslav državnih, republiških, krajevnega praznika in drugih važnejših praznikov v letošnjem in prihodnjem letu.

j. m.

KOMU ŽE POTEKA MANDAT?

Polovici poslancev skupščine potekajo poslednji meseci mandata. V tem času so opravili veliko delo. V njihovih volilnih enotah se bo potrebno pomeniti o tem in obenem razmišljati, koga bi za prihodnje obdobje lahko kandidirali. Poglejmo, komu že poteka poslanski mandat v celjskem okraju?

V zveznem zboru Ernestu Rahtenu iz Velenja.

V zveznem gospodarskem zboru Viktorju Opaki iz Stor.

V zveznem socialno-zdravstvenem zboru Radu Jonaku iz Celja.

V zveznem prosvetno-kulturnem zboru Mileni Vršnik-Stiftarjevi iz Celja.

V zveznem organizacijsko-političnem zboru Milanu Kavčiču iz Celja.

V republiškem zboru Jožici Teppey iz Brežic, Ivice Jeršič-Burnikovi iz Celja I., Jožetu Lončariču v Celju III., Hinku Vimerju iz Laškega, Slavku Struku iz Sevnice, Riku Jermanu v Sentjurju, Miroslavu Trunklju iz Rogaske Slatine, Janku Zevartu v Velenju II., Nacetu Zagorcu iz Kr-

škega in Francu Virku iz Zalca II.

V republiškem gospodarskem zboru ing. Francu Filipiču iz Brežic, Jožetu Naraku iz Celja II., Danetu Melavcu iz Mozirja, Ivanu Umniku iz Slovenskih Konjic, Ivanu Sitarju iz Rogaske Slatine ter Edu Komočarju iz Krškega.

V socialno-zdravstvenem zboru SRS dr. Milici Gašček iz Celja I., Maku Klemenčiču iz Laškega, Mišu Keršiču iz Sevnice, Mariji Mlinarič iz Sentjurja pri Celju, Vidi Gradišar iz Velenja in Slavi Butkovič iz Zalca.

V prosvetno-kulturnem zboru SRS Daniel Kežman iz Brežic, Viktoriji Janžekovič iz Celja II., Jožetu Sturmju v Mozirju, Branku Gombaču v Slovenskih Konjicah, ing. Vladu Tkavcu v Smarju pri Jelšah ter Slavku Smerdelu iz Krškega.

V organizacijsko-političnem zboru SRS pa Mariji Zeleznik v Celju I., Heleni Vodovnik v Laškem, Stanetu Budni iz Sevnice, Vinku Jagodici iz Sentjurja pri Celju, Alojzu Kikcu v Velenju ter Alojzu Kotarju v Zalcu.

OB I. SEJI VOLIVNE KOMISIJE

LE VOLJA OBČANOV

V aprilskih dneh bodo potekale volitve v skupščinske organe. Toda že zdaj moramo misliti, kova bomo volili, a tudi vedeti, kaj je v dosedanjem delu skupščin in posameznih odborov ter poslancev dobrega in kaj pomanjklivega. To spoznanje je predpogoj za izoblikovanje meril, ki jih postavljamo ob spomladanskih volitvah. To, da bomo že zgodaj pred samim kandidiranjem govorili o ljudeh, ki bi jih lahko zaradi njihovih lastnosti in sposobnosti morda postavili na kandidatsko listo, je nekaj novega. Prav zdaj bomo torej evidentirali ljudi, ki bi lahko bili kandidati, in pri tem se naj pokaže izostren posluš naših občanov in uveljavlja njihova volja. Nedvomno bodo tudi različne strokovne organizacije in društva, skupine občanov rekle, ta in ta tovariš ali tovarišica po svojih sposobnostih in dosedanjem delu ustreza tistemu, kar menimo, da naj bo kakovost skupščinskega člana. Seveda, pa se moramo ob tem zelo dobro seznaniti z zahtevami, ki jih terja skupščinsko delo. Kljub temu, da so skupščine bolj zaživele, je vendar bilo še dosti odbornikov, ki niso bili dovolj aktivni, ki se niso udeleževali sej, ki so tožili, da so preobremenjeni. To pa nikakor ne vodi k uspešnemu uveljavljanju skupščine in volje občanov. Po aprilskih volitvah naj ne bo niti enega člana skupščine, ki bi lahko potarnal, da je preobložen z drugimi dolžnostmi. Že zdaj moramo strogo postaviti, da so nekatere odgovorne dolžnosti nezdržljive v eni osebi. Če je nekdo predsednik KO SZDL naprimer, pa naj še bo tako priljubljen in prizadaven, ne bi smel kandidirati istočasno še za skupščinskega odbornika.

Ob tem, ko bomo ugotavljali, kdo bi lahko kandidiral, moramo biti zelo pozorni na vse okoliščine, ki bi pozneje lahko hromile uspešnost odbornikovega dela. Prav pa je, da smo dosledni in odločni. Nič ne de, če postavimo v isti volilni enoti po več kandidatov hkrati, vendar naj bodo vsi po svojih kvalitetah enakovredni. Jasno pa, da je potrebno upoštevati tudi besedo človeka, ki bo končno sam odločil, če sprejme kandidaturu ali pa ne.

Volilna komisija je na prvi seji opozorila, da bi morali po vseh občinah čimprej obdelati vsebino dejavnosti in strukturo dosedanjih skupščin, istočasno pa pristopiti k tehničnim pripravam za pravo volilnih imenikov. Načelo javnosti, vsestransko konsultiranje in spoštovanje najširše demokratičnosti so osnove naših predvolilnih priprav, ki se začenejo v bistvu že z letnimi konferencami organizacij SZDL ter tudi ostalih. Edino volja občanov je temelj, na katerem lahko zraste skupščinsko telo bodisi v občini, okraju, republiki ali zvezi, prav zato pa je potrebno že zdaj razgibati najširše kroge naših delovnih ljudi.

IZ KONJIC

V konjski občini se že pripravljajo na občne zbornice sindikalnih organizacij, ki bodo v ekonomskih enotah večjih podjetij že v decembru. Polog tega pa bo sindikalni svet v prihodnjih dneh pripravil še razpravo o osnutku novega zakona o delovnih razmerjih.

Med prvimi v konjski občini so se v teh dneh zbrali na letni konferenci organizacije Socialistične zveze prebivalci Resnika na Pohorju. Konferenca je lepo uspela, po zaključku pa so se prebivalci razvedrili še ob filmu Vesna, ki jim ga je zavretil konjski delavski univerza.

Na letni konferenci organizacije Zveze mladine konjske občine so ugodno ocenili delo mladine v delavskih svetih in družbeno političnih organizacijah.

V teh dneh so se v konjski občini začele redne letne konference članov Zveze komunistov. Kaže, da bodo lepo uspeli, saj so se komunisti nanje skrbno pripravili.

V. L.

JUTRANJKA OSVAJA TRG

Kljub številnim težavam je JUTRANJKA — podjetje za izdelavo kopalnih oblek in otroške konfekcije v Sevnici dosegla v treh letih svojega obstoja izredno zadovoljive uspehe. Predvsem je pomembno, da se je v kratkem času obstoja uveljavila s svojimi izdelki na domačem in tujem trgu. Tu pa je bržčas odločala predvsem kakovost izdelave, izbira materiala in modeli JUTRANJKE, ki so znani po tem, da se naravnost prilagajajo.

Začetek JUTRANJKE ima vse sorodnosti z LISCO, ki si je v sevnici občini že zagotovila primat z reševanjem zaposlitve ženske delovne sile in naravnost odlično kakovostjo izdelkov. Tako tudi Jutranjka zaposluje v glavnem le žensko delovno silo. Doslej so preuredili že nekaj prostorov za proizvodne namene, sedaj pripravljajo drugo adaptacijo, da bodo povečali proizvodno zelo iskanih modelov. Sicer je v zadnjem letu imelo podjetje dokajšnjo število zaposlenih z izredno nizkimi osebnimi dohodki, toda v letošnjem letu bo to vsaj delno izboljšano.

Udariti je bilo treba po žepu, rest! Toda ne s ponosom in veseljem. Udarili so po njem s predlogom za kaznovanje. Stori pa je to občinska skupščina v Celju, ko je na predlog službe družbenega knjigovodstva predlagala za kaznovanje osem podjetij, ki so začela z gradnjo obratov in zgradb, ne da bi si prej zagotovila in zavarovala finančna sredstva ter uredila ostalo potrebno dokumentacijo. Gre za tovarno emajlirane posode, štorsko železarno, Aero, Javne napra-

GLOSA

UDARITI JE BILO TREBA PO ŽEPU

ve, ekonomsko srednjo šolo, tehnično srednjo šolo, študijsko knjižnico in lesno industrijski kombinat Savinja. Zanima nas, kaj bodo v teh delovnih organizacijah zdaj rekli organi delavskega in družbenega samoupravljanja. Ali bodo poklicali na odgovornost ljudi, ki bi bili morali urediti dokumentacijo? Se bodo morda zadovoljili samo s sodbo sodišča? Ali pa bodo celo ugotovili, da občinska skupščina »nimá razumevanja za potrebe kolektiva in širše skupnosti«!

Na nedavni gospodarski razstavi sevniške občine je sodelovala tudi JUTRANJKA s svojimi kakovostnimi proizvodi.

ŽE V DECEMBRU NA TRGU

SUPERAVTOMAT PRALNI STROJI

Tovarna gospodinjinske opreme bo v letošnjem letu zaključila finančno realizacijo s štirimi milijardami. Drugo polletje daje namreč čudovite rezultate, saj je šele nekaj mesecev, odkar so stroji stekli v novi tovarni. Proizvodnja zadnjih dveh mesecev (do 400 milijonov in več mesečno) je na nivoju 5 milijardne proizvodnje. Najzanimivejša pa je primerjava letošnjega I. polletja in tretjega četrtletja, saj sta si po vrednosti proizvodnje enaka.

Kljub temu pa ima podjetje težave, saj izdaleka ne more kriti potreb na tržišču. Tako je prav oktobra bil klasičen primer pomanjkanja štedilnikov na trda goriva in plin.

Dokaj resna pa je situacija v zvezi s preskrbo surovine za prihodnje leto. Podjetje potrebuje mesečno okrog 500 ton uvožene pločevine; pred dnevi pa je bilo obveščeno, da bo prejelo za prvo tromesečje prihodnjega leta skupaj 400 ton pločevine. Nesorazmerje, ki nikakor ni vzpodbudno za kolektiv, kajti tovarna gospodinjinske opreme Gorenje je med izvozniki in se bo prihodnje leto še v večji meri vključilo v mednarodno delitev dela v povezavi z italijansko firmo REX.

Se letos pa bodo pričeli s proizvodnjo Superavtomat pralnih strojev 270 z dokaj ugodno ceno, ki se bo vrstela med 160 in 180 tisoč dinarjev.

Prihodnje leto pa bodo proizvodni program razširili, saj bodo poleg že znanih proizvodov izdelovali pralne

stroje in okrog 30 tisoč pralnikov za posodo in bo skupna proizvodnja dosegla vrednost 8 milijard dinarjev. Torej pri 100 odstotnem povišanju bruto produkta bodo za okrog 20 odstotkov zvišali število zaposlenih.

Ze danes pa se kolektiv srečuje s problemi ozkih grl, kot je emajlirna, vprašanje prostorov za skladišča, orodjarno in remont. S preselitvijo teh bi v obstoječi novi hali pridobili prostor za dve težji in dve manjši stiskalnici.

Skrb za neposrednega proizvajalca pa je v kolektivu tovarne gospo-

dinjske opreme dokajšnja. Urejeno imajo toplo prehrano za vse tri izmene, omogočajo pa tudi kosilo za oddaljenejšje. Podjetje je doslej izgradilo ali odkupilo okrog 40 družinskih stanovanj, trenutno pa urejajo štiri stanovanja. V podjetju skorajda ni zaposlenega, ki bi imel osebne dohodke izpod 30 tisoč dinarjev, povprečje pa izkazuje višino okrog 42 tisoč dinarjev. Sicer razmišljajo o tem, da bo treba čimprej urediti osebne dohodke srednje in višje strokovnih kadrov, ki so v času višanja minimalnih osebnih dohodkov stagnirali.

KONFERENCA SZDL V RUDARSKEM VELENJU

OBISK NI MERILO

Torkova konferenca krajevnih organizacij Socialistične zveze v Velenju je znova odprla niz problemov, od katerih je vsekakor najočitnejši: do kod seže aktivna vloga članstva, saj je bila udeležba več kot minimalna. Od 4.295 članov se je konference udeležilo 178, ki pa niti niso utegnili dočakati zaključka, tako da je nov odbor volilo le dobrih 150 članov.

Zal poročilo predsednika Lampeja ni zajelo preteklega dela in je izzvenelo vse preveč splošno, razen o problemu velenjske občine, ustavitvi kreditov za perspektivno rast velenjskega lignitnega bazena.

Sele razprava je osvetila nekaj perečih problemov, kot so vprašanje otroškega varstva in drugo. Okrog 800 družin je v Velenju, kjer sta oče in mati zaposlena. Več kot osem sto otrok je na ta način v času zaposlitve staršev prepuščenih sebi, od tega 400 predšolskih in 400 šolskih. Vzgojno varstvena ustanova pa lahko sprejme (v pogojih skrajnega utesnjevanja) 147 otrok. Se

poraznejši pa so potem rezultati zdravstvenega stanja otrok. Več kot 500 otrok ima deformacije prsnega koša (posledice rahitisa), okrog 400 jih ima srčna ali revmatična obolenja, okrog 200 otrok je podhranjenih. Slika, ki vsebinsko v drugačni luči kaže arhitektonsko lepoto Velenja.

V razpravi je predsednik občinskega odbora Socialistične zveze Franci Pristovšek sicer dejal, da ni bistven obisk, da je važno to, da je članstvo polno angažirano v tej ali oni dejavnosti in tako daje svoj prispevek oblikovanju kraja.

Vsekakor je Socialistična zveza v Velenju kot mobilizator uspeła izpeljati številne delovne akcije, saj je Velenje v tem obdobju pridobilo otroški park in vodovod, kjer so člani s svojim delom prispevali desetine milijonov. Svojestven uspeh Velenja pa je vsekakor klubsko življenje, ki v naših vrstah združuje vse večje število članstva.

Klančnik

Za vodo v Ljubečni

Prostovoljno gasilsko društvo v Ljubečni je dalo pobudo, da bi gradili požarnovarnostne bazene. Prvi so lansko leto zagrabili na bližnjem Glinskem, ker so zvečina s prostovoljnimi delom uredili velik vodni zbiralnik. Krajevna skupnost v Ljubečni pa je letos poprijela za to nit in pravkar so pričeli s prvimi deli za graditev večdesettisoč litrskega zbiralnika na strmini blizu gasilškega doma. Radi pa bi utrli dve muhi na mah: uredili

požarnovarnostni zbiralnik in ušli pitno vodo za nase. Vse kaže, da bodo uspeli. Mogočen kup betonskega gramoza je že ob izviru, zdaj pa pozivajo občane k prostovoljnemu delu. Čeprav zima že trka čez prag, obetajo, da bo zbiralnik gotov še letos. Drugo težje vprašanje pa je iztrošena cesta, ki jo bo potrebno urediti. Na cestah proti Celju je jama pri Jamni, pa če se peljete skozi Trnovlje, Gaje ali čez Teharje. Ir.

Klančnik

ŠE O VIŠJI CENI MESA

V celjskem okraju sta kmetijski kombinat v Sentjurju in kmetijska zadruga iz Brežic pred nedavnim predložila predloge za povišanje cen svežega mesa. Zavod za cene v Celju pa je ta dva predloga zavrnil z ugotovitvijo, da nista v skladu s tržnimi razmerami. Trenutno je pri zavodu v razpravi predlog kmetijskega kombinata Zalec — obrata Mesnine v Celju, ki predlaga povišanje cen v razponu od 9 — 50 odstotkov. Po tem predlogu bi izenačili cene za goveje meso I. in II. vrste s klavnostjo nad 50 odstotkov (kar za 50 odstotkov — od 647 na 972 dinar-

jev primer za II. vrsto) teletina za 12 odstotkov, baby beef za 19 odstotkov in svinjino za 9 odstotkov. Zanimiva je tu primerjava s povprečnimi cenami v Mariboru, kjer so vse cene nižje od dosedanjih celjskih (razen pri II. vrsti govejega mesa, kjer je sedanja razlika 17 dinarjev). Tendence tovrstnega zvišanja so vredne vsega obsojanja, saj vnašajo v hotenja po stabilizaciji tržnih razmer zmedo in iščejo lastno rešitev samo v obremenitvi potrošnika.

Klančnik

ŠOŠTANJSKI USNJARJI:

Zmogli bomo!

Tovarna usnja v Soštanju je v svojih proizvodnih prizadevanjih že krenila na bolje. Kljub številnim objektivnim težavam so v letošnjih devetih mesecih dosegli obseg fizičnega bruto proizvoda za 81,12 odstotka ali 2,7 milijardami vrednosti. To pomeni slabo tretjino zvečan proizvodnjo v primerjavi z lanskim istim obdobjem. Sicer je usnjarna letos zatajila pri izvozu, saj je v primerjavi z lanskim letom dosegla do 34 odstotkov izvoza ali od 312 tisoč planiranih dolarjev le 81 tisoč.

Nov obrat šivalnica ni dosegla plana. Težave imajo z osvajanjem novih artiklov in z vse bolj češćimi okvarami na strojih.

Tudi oskrba z gorivom nikakor ni zadovoljiva, še težje pa je z oskrbo taninskih ekstraktov — vse več uporabljajo mešanice s smrekovimi ek-

strakti, kar zmanjšuje kakovost izdelkov.

Kritična situacija je z nabavo domačih kož, kjer se je krepko uveljavilo načelo konjunktura. Ker pa so zaloge iz uvoza premajhne, so prisiljeni plačevati cene na domačem tržišču.

Vendar pa vse te težave niso tolikšne, da kolektiv le ne bi prehajal k bolj organizirani proizvodnji ter večjemu izkoriščanju zmogljivosti. Vsekakor bo sanacijsko obdobje imelo pozitivne vplive, v kolikor bo to našlo svoj odmev le ne pri preorientirani proizvodnji in večji delovni disciplini, temveč bo našlo svoje pravo mesto tudi v enotnem nastopanju vodilnih služb v podjetju, ki bodo ob ponovnem oživetju delavskega samoupravljanja sposobne z organi upravljanja sodelovati in jim nesebično pomagati pri pravilnem in smotrnem odločanju.

V POLZELI OZKO GRLO:

ŽAGA in nabava vezanih plošč

Poslovna enota LIK Savinja na Polzeli in v Sempetru zaposluje 361 delavec — od tega okrog 40 odstotkov žena. V devetih mesecih so za 10 odstotkov pod planom. Danes so mišljenja, da so prenapeto planirali zmogljivost zastarele žage. Sicer bo to ozko grlo prihodnje leto odstranjeno, ko bodo z rekonstrukcijo pridobili nov gater; toda to bo že v novih pogojih, ko Polzela in Sempeter ne bosta samostojni poslovni enoti z lastnim obračunom in bo skupna uprava v LIK Savinji v Celju.

Polzela izdeluje zelo iskano pohištvo za spalnice za domače tržišče, medtem ko Sempeter izdeluje kosovno pohištvo za izvoz (raztegljive mize ter polizdelke: stopnice za ladje).

Kljub neizpolnjevanju planskih obvez so v devetih mesecih povečali proizvodnjo za 58,7 odstotkov v primerjavi z lanskim letom in dosegli 709 milijonov finančne realizacije.

Posebne težave ima poslovna enota na Polzeli z nabavo vezanih plošč, saj so šele zadnji mesec uspeli dobiti toliko tega materiala, da so na tekočem. Zato ni bilo redko, da je podjetje krizo z materialom reševalo z odpusti delavcev.

Zanimivo je, da je industrija pohištva v letošnjem izredno razgibanem letu nekako izven teh dogajanj.

Pri 20 odstotnem porastu minimalnih osebnih dohodkov v masi odpade kar 26 odstotkov na zaposlitev nove delovne sile. In če pri tem upoštevamo porast storilnosti v letošnjih devetih mesecih za 21,6 odstotkov, nikakor ni razumljivo, da so povprečni osebni dohodki porasli le za 2,6 odstotka, saj v tem primeru gre za slabo politiko nagrajevanja po učinku ali pa gre samo za dokajšen dvig nizkih osebnih dohodkov.

Razmerje med skladi in osebnimi dohodki se giblje v razmerju 1:3, kar je vsekakor ugodno. V podjetju računajo, da se bo do konca leta popravil povprečni osebni dohodek na 35 tisoč na zaposlenega, kajti podjetje ima specifičnost, da v prvem polletju proda le do 30 odstotkov proizvodnje in so zato osebni dohodki v zadnjih mesecih leta višji.

Mnenja pa so, da doslej niso najugodnejše reševali vprašanje kadrovske zasedbe, saj nimajo v podjetju niti tehnika niti inženirja. Sicer študentirajo enega tehnika na srednji tehnični šoli (lesna stroka), enega pa na srednji ekonomski šoli, poleg tega študentirajo dva na delovodski šoli. To je vsekakor malo, saj imajo letno čez dva milijona sredstev za kadre.

nik

KJE SO VZROKI?

Čeprav nam zima trka na duri, vendar dobi potrošnik vtis, da naše trgovine nikakor tega ne vedo (razen redkih izjem). Prav prehod iz jeseni na zimo je čas največjega povpraševanja po različnih, nujnih vrstah blaga. Bežen pogled pa pove, da so z zimskimi asortimanom blaga oskrbljene le redke trgovine, da manjka izbire zimske obutve, da primanjkuje številnih vrst konfekcije, posebej otroške, da manjka volnenih odev, otroškega perila in žeznikov. Prav tako je kritična oskrba z gradbenim materialom, gospodinjstvi stroji (hladilniki, razni mešalci in pralni stroji) ter emajlirano posodo, šivalnimi stroji, dimnimi cevmi in dimnimi koloni.

V nezavidljivem položaju so potrošniki, ki si niso pravi čas oskrbeli ozimnice, saj je cena dokaj porasla.

Klančnik

Casopisno podjetje »Celjski tisk« Celje razpisuje v EE »Celjskega tednika« prosto delovno mesto

VODJE UPRAVE CELJSKEGA TEDNIKA

Pogoji: višja ali visoka šola z ekonomsko, trgovsko ali pravno smerjo ali srednja šola z večletno prakso v ekonomski, trgovski ali pravni stroki.

Prejemki po pravilniku o osebnih dohodkih. Nastop službe takoj.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

KONFERENCA KRAJEVNE ORGANIZACIJE SZDL V SEŠČAH

VSI O VSEM

Kdo ne pozna Sešč in Matk. Oba kraja sta znana kot partizanska kraja in tu so doma delavoljni ljudje. Sami vidijo številne potrebe svojega kraja, sami čutijo potrebo po izobraževanju, po kulturnem življenju, po izmenjavi misljenj o drobnih in velikih stvareh; in ko nekaj sklenejo, ne odjenjajo.

In tako so se zbrali v soboto v združenem domu v Seščah, kot člani Socialistične zveze pretresejo svoje dosedanje delo in si na pridobljenih izkušnjah začrtajo novo pot. O dvehletnem delu je spregovoril predsednik krajevnega odbora Bernard Cepin.

Uspešna izvedba volitev, humana akcija za Skopje, številna predavanja za kmetijce o gojitvi jablanovih nasadov, o živinoreji in o kmetijstvu na splošno, o zdravstvenih vprašanjih. Niso pozabili najbolj perečega problema: vprašanja znižane dohodnine za višinske kmete. V poročilu je predsednik omenil tudi nesoglasje z mladinsko organizacijo,

češ, da so se redkokdaj sestali, da bi skupaj usmerili in oblikovali razvoj Sešč in Matk. Sicer je mladina bila delovna v prosvetnem društvu in v bodoče bo treba mladino pri njihovih prizadevanjih podpreti, to pa v enaki meri pričakujejo članstvo Socialistične zveze, kajti v kraju kot Sešče in Matke je možno živeti le pod skupno streho, da se ustvarijo majhne, čeprav življenjsko važne stvari.

Sešče so ena najboljših krajevnih organizacij žalske občine in s številno včlanjenih volivcev v vrste Socialistične zveze prednjačijo s 87 odstotki. Po oceni občinskega odbora Socialistične zveze pa je tudi krajevna skupnost v Seščah ena najboljših v žalski občini.

Tako redki so tisti problemi, ki so na tem razgovoru obviseli neizgovorjen v zraku. Nedavna poplava je poskrbela, da so že na konferenci izvolili pripravljajni odbor za gradnjo novega mosta, ki ga je Savinja odnesla. To ovira številne delavce v teh krajih, ki so zaposleni v Sempetru, Zalcu ali v Celju, saj imajo sedaj kar 6 kilometrov daljšo pot; prizadeeti so tudi kmetijci, saj so odrezani od cest, pa tudi vode je zmanjkalo v gornjem delu vasi, ker je povodenj uničila tudi vodovodno omrežje.

V razpravi so dokazovali krivdo Vodne skupnosti, ki je z regulacijo dokaj ponižala dno Savinje in s tem ogrozila temelje mostu, katerega so Seščani s pomočjo JLA zgradili in prispevali zanj okrog 550 kubičnih metrov lesa.

Sedaj so spet pripravljajni pomagati z lesom in s prostovoljnimi delom, želijo le pomoč občine, da bi z betonskimi stebri zagotovili daljšo življensko dobo njim toliko potrebnega mostu.

Klančnik

VZPON NA GROSSGLOCKNER

Storska Svoboda je pretekli torek priredila v prostorih prosvetnega doma klubski večer, na katerem je o vzponu na Grossglockner predaval znani jugoslovanski alpinist Ciril Debeljak. Predavanje, ki je bilo skrbno sestavljeno in izredno zanimivo, je spremljalo 120 barvnih diapozitivov.

J. M.

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE V ZALCU

OBRT NE SLEDI POTREBAM

Zadnje sejo občinske skupščine Zalec so posvetili vprašanju stanja obrti, sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij in novih pravil o razpolaganju s skupnimi rezervami, delu tržne inšpekcije in kontrole cen ter pregledu poslovanja družbeno investicijskega sklada.

Tako kot drugod tudi v žalski občini nezadostno razvita obrt zavira rast družbenega standarda. Doslej smo namenili vse pre malo sredstev za modernizacijo obrti in tako se je razvijala

nenačrtno in so nekatere usluge popolnoma odmrle, čeprav je povpraševanje vse večje. Občutna napaka je bila združitev manjših obrtnih organizacij v obrtne centre, kjer se je pojavilo vprašanje pomanjkanja sposobnih strokovnih kadrov ter pogojev za delo, kot posledica pa prehod redkih kadrov iz obrti v industrijo (k boljšim pogojem).

V žalski občini imajo trenutno 8 obrtnih podjetij in 134 zasebnih obrtnih delavnic. Obrtna podjetja združujejo 26 različnih obrtnih dejavnosti, med katerimi prednjačijo ključavničarstvo (6 poslovnih enot), splošno mizarstvo (5 poslovnih enot), inštalaterstvo za vodovod in ogrevalne naprave (3 enote), elektroinstalacije (3 enote), soboslikarstvo in pleskarstvo (3 enote), krojaštvo (3 enote) itd. Omembe vredno je, da so v družbenem sektorju obrti letos pridobili 10 novih poslovnih

enot ter pravtako 10 novih zasebnih obrtnikov. Se vedno pa manjka uslug za vzdrževanje motornih vozil, za popravilo gospodinjstev strojev, šiviljska obrt (skoraj v vseh krajih) in frizerskih obratov.

Obrt je še v večji meri kot industrija v težavah glede oskrbe z reprodukcijskim materialom. Tako sta najbolj problematična les in kovinski material — slabe obrtne usluge pa pogojuje tudi izredno slaba kakovost domačega blaga (na primer barve itd.). V letošnjem letu so obrtne organizacije žalske občine vložile v modernizacijo strojne opreme in delovnih prostorov 171 milijonov dinarjev, od tega kar 85 milijonov lastnih sredstev. Največ pa je k izboljšanim stanju obrti (v žalski občini pride 28 občanov na enega delavca v obrti) doprineslo zmerno obdavčenje obrtnih uslug.

Klančnik

S KONFERENCE SZDL V RADEČAH

Res nerešljivi problemi

Zadnja konferenca krajevnih organizacij Socialistične zveze v Radečah je bila pravzaprav nekakšen zbor občanov, saj so nanizali toliko komunalnih problemov, da imaš nehoti vtis, da so občani že dolgo pogrešali, da bi občinska skupščina konfrontirala z željami občanov svoje zmogljivosti.

Tako so nanizali vprašanje urbanističnega načrta, uslužnostnih delavnic, turizma, otroško-varstvene ustanove, železniške in avtobusne postaje ter številnih drugih manjših problemov.

Urbanistična rešitev Radeč je v zraku vse tako dolgo, dokler ne bo rešeno vprašanje zasavske ceste, ki pa, kot kaže, visi prav tako v zraku. Prav zato imajo individualni graditelji izredne težave pri lokacijah. Uslužnostna de-

javnost Radeč pa se začne pri enem čevljarju (zasebniku) in neha pri šiviljski delavnici.

Turistični delavci ugotavljajo iz leta v leto, da ne dobe materialne podpore za svoja prizadevanja in da čutijo pravo žejo po zasavski magistrali.

Vsekakor ni razumljivo, da so Radeče brez vzgojno-varstvene ustanove. Pravtako pa je Radečane vznemirila vest o ukinitvi železniške postaje v Radečah, saj imajo že tako slabe avtobusne zveze.

Torej problemi, ki niso rešljivi danes, problemi, ki onemogočajo, da bi člani SZDL z vedrim počutjem lahko aktivneje spreminjali podobo kraja z lastnim delom.

D. M.

TURISTIČNI PROBLEMI V ZGORNJI SAVINJSKI DOLINI

MALO DENARJA MUZIKE

NA POBUDO PREDSTAVNIKOV OBČINSKE SKUPŠČINE MOZIRJE, SO SE PRETEKLI PONEDELJEK V LJUBNEM SEŠTALI OKRAJINI IN REPUBLIKSI CINITELJI TER REGIONALNI POSVET O BODOČEM RAZVOJU GOSPODARSTVA ZGORNJE SAVINJSKE DOLINE POSVETILI VPRASANJU TURIZMA KOT NAJPOMEMBNEJSE GOSPODARSKE PANOGE POLEG GOSPODARSTVA.

V Zgornji Savinjski dolini so turizem pričeli smotrnejše obravnavati že pred dvema leti, po regionalnem posvetu v Gornjem gradu 1962. leta. Uspehi niso izostali. V tem kratkem obdobju so povečali število ležišč za 100 odstotkov (od 603 na 1.164) pravtako pa tudi nočitve stalno rasejo. Medtem ko so lansko leto zabeležili okrog 39.000 nočitev, so to število dosegli že v letošnjih devetih mesecih. Še pomembnejši pa je porast inozemskih nočitev za več kot 150 odstotkov. V letošnjem letu so v sodelovanju z dunajsko potovalno agencijo aranžirali direktno avtobusno zvezo Dunaj—Ljubno (vsakih štirinajst dni) in število inozemskih gostov je zraslo od 2.000 lani na 5.125 letos (v devetih mesecih). Prihodnje leto bodo to zvezo razširili na trikrat tedensko in od tega si Ljubenci in tudi drugi kraji v Zgornji Savinjski dolini mnogo obetajo. In ocena tujih gostov in predstavnikov njihove potovalne agencije: »Čudovita je Savinjska dolina. — Pogoji, ki jih nudite našim gostom, zdaj se presegajo naša pričakovanja!«

Poleg stacionarnega turizma pa je Zgornja Savinjska dolina naravnost idealna za izletniški turizem, o čemer

najbolje pričča letošnjih stotisoč obiskovalcev Logarske doline.

Pri takšnem obisku in sedanjih zmogljivostih pa je prišlo nešteto krat do primerov, da je zastarela kuhinja v malih prostorih postregla kosilo 1.300 gostom, to je od desete ure dopoldne do četrte popoldne. In še ostane kot najtežji rešljiv problem cesta od Radmirja do Logarske doline. Mozirski turistični delavci želijo le, da bi ta odsek asfaltirali na dosedanja trasi, opremili z ogledali in opozorilnimi znaki, kar bi v najboljšem primeru pomenilo okrog 20 do 30 milijonov na km in to na 28 km odseku. Sočasno pa bi povečali restavratorske zmogljivosti v Logarski dolini ter zgradili novo moderno kuhinjo v Planinskem domu.

Problem Logarske je kljub številnim letom zaprtost — edini dostop je preko Letuša in Crnivca. V kratkem pa, kot kaže, bo dolina dobila še dva dostopa. In sicer preko Pavličevega sedla v Matkovem kotu, ki bo oživel v slučaju razširitve malo-obmejnega prometa na Logarsko dolino in povežava s koroškimi ter mariborskimi bazenom z gozdno cesto preko Bele peči.

Zgornja Savinjska dolina je tipično zaostalno področje,

kjer ni pričakovati večjega razvoja industrije, ima pa vse naravne lepote za turizem. Je kraj, vsaj v svojem gornjem koncu, kjer je v zadnjih desetletjih očitna depopulacija in kaj bo, če bomo te lepe predele in obeme mejne predele zanemarili ter dopustili, da bo migracijski proces še v večji meri pustošil, namesto da višinskemu kmetu omogočimo zaslužek doma — s turizmom. Tu pa so potrebni krediti, razumevanje. Doslej imajo v mozirski občini že okrog 12 zasebnikov — kmetov, ki so svoje kmetije preuredili v male privlačne penzije.

Toda vse to ostaja na pol poti — cesta do Logarske ni privlačna za turiste, turistični centri tega predela imajo še premalo pomembnih turističnih objektov, ki bi lahko gostu zadostili, turistični delavci tega območja pa pričoč premalo opore (menimo na sredstva, ki bi rešila te probleme) imajo še več kot preveč optimizma in jim je za dosedanje delo treba izreči pohvalo.

Posvet je imel vsaj to vlogo, da je opozoril širšo javnost, da turizem nikakor ni in ne more biti domena turistično atraktivne Gorenjske, temveč je že doma v Savinjski dolini in bi ob pravilnem posluhu ter pomoči lahko postal pomemben vir dohodkov prebivalcev Zgornje Savinjske doline.

S Topoletovo »bognarijo« je Laško izgubilo zadnji atribut podeželskega mesteca

Laške »bognarije« ni več

Nedavno so v Laškem ob glavni ulici pri gasilnem domu podrla laško »znamenitost« — Topoletovo hišo, ki je bila hkrati tudi kolarska delavnica. Hiša, prastara majbrž, je bila od let in zanemarjenosti tako razmajana, da je bila mestu že kar v sramoto. Poleg tega je onemogočala širitev ceste.

Na tem mestu zdaj stoji nova laška pekarna, v ozadju pa kipi v višino nov objekt pivovarne. S Topoletovo »bognarijo« in pred leti s kovačijo nasproti doma

»Partizane«, je Laško izgubilo zadnje attribute tipičnega podeželskega mesteca.

Tudi studenec, ki je pritekalo pod cesto ob Topolovi hiši na beli dan, je šel raketom žvižgat. Generacije so si tam gasile žejo, kdor ni imel denarja, da bi se odžejal v gostilni, tam, kjer je sedaj lesno strugarstvo.

Cloveku nehoti pade na misel, kaj bi dejal pokojni Topole, če bi še živel. Najbrž bi zarobantil:

— Iz boja v boj! —

Prebujenje

OKRAJNE ZVEZE TABORNIKOV

Okrajna zveza tabornikov v Celju je po nekajmesečnem mirovanju ponovno zaživel. Zaradi nesoglasij vodstva je bilo delo od spomladi popolnoma ohromljeno in tako bi zveza, ki je bila pred leti najboljša v republiki, skoraj doživela neslavni konec.

V zadnjem času so imeli več sestankov, katerim so prisostvovali tudi predstavniki republiške zveze in družbeno političnih organizacij okraja Celje. Pokazalo se je, da je bila osnovna napaka storjena takoj po lanskem letni skupščini, ko so v sekretariatu izvolili skoraj same starejše člane. Neaktivnost sedanjega sekretariata je hromila delo in tako so zdaj pred problemom, ali bodo zmogli vse naloge, ki jih čakajo do skupščine, ki bi morala biti že decembra. Na zadnjih sestankih se je pojavilo mnenje, da je treba na skupščini sedanjega sekretariata v celoti zamenjati in deloma tudi izvršni odbor. S tem pa se je pojavila vrsta kadrovskih vprašanj.

J. L.

KOZJANSKI JAKA GRE V POKOJ

Leskovšek Jakob iz Lesične, uslužbenec Občinske skupščine Smarje pri Jelšah, nosilec številnih odlikovanj,

dolgoletni sekretar osnovne organizacije ZK Lesična, prizadeven družbeni delavec, odhaja v pokoj. Lesičkega Jaka poznajo po vsem Kozjanskem kot dobrega in požrtvovalnega družbeno-političnega delavca. Ob njegovi upokojitvi mu želimo še veliko zdravih let in da bi bil še vnaprej tako aktiven.

K. D.

SPREMEMBE V FINANCIRANJU ŠOLSTVA BOMO UVELJAVILI OB SPREMENBAH DOSEDANJE POLITIKE

Medtem ko objavljamo s seje predsedstva OSS Celje na 1. in 11. strani celoten referat o materialnem položaju šolstva v okraju, posredujemo na tem mestu še povzetke iz razprave.

Ce bi skušali oceniti razpravo, posebej aktualnim problemom šolstva, bi morali reči, da je bila vse skozi stvarna, konkretna in tehtna ter se ni izgubljala v sferah frazeologije, kar je marsikje postalo že vsakdanja praksa. Se celo več: čuti se ni bilo živo angažiranost, da bi našli najustreznejše zaključke, ki naj bi v občinah pripomogli do uveljavitve predvidenih sprememb v financiranju šolstva in stimuliranju prosvetnih delavcev.

Udeleženci razprave so bili enotnega mnenja, da je treba izdelati ustrezna stališča prav zdaj, ko bodo v občinah sestavljali družbene načrte, še zlasti pa, da je zadnji čas, ko bo brezpogojno in brezkompromisno treba šolstvo in prosvetne delavce postaviti v enakopraven položaj do ostalih dejavnosti. Ne gre več za nerazumevanje občinskih skupščin, kajti te bodo morale najti dodatna sredstva, četudi v proračunih ne bo ostalo nič več za druge potrebe. To pomeni, da bodo morali marsikje bistveno spremeniti občinsko politiko.

S strani občinskih skupščin gre potemtakem za znatno večje obveznosti do šolstva. Šole bodo namreč predložile svoje delovne programe (kvantitativne in kvalitativne), ki jih bo treba plačati. V primeru, da materialnih sredstev ne bi bilo dovolj, bodo lahko določeni del svoje dejavnosti črtali, občinske skupščine pa bodo nosile odgovornost, če bo kakšna šola delala z okrnjenim programom! Pri tem velja dodati, da bo izvajanje kvantitativnega programa spremljal ustrezen sklad, kvaliteten program pa po objektivnih merilih zavod za prosvetno pedagoško službo kot strokovni organ. Programi bodo sicer sestavljeni glede na idealno in dejansko zasedbo, vendar bodo občine dolžne izpolniti materialne obveznosti glede na idealno zasedbo, kajti tudi šole bodo morale težiti za tem, da bodo program v celoti izpolnjevale.

Seveda so se ob tem porajala tudi vprašanja, kako bodo gospodarsko različno razvite občine kos povečanemu obveznostim do šolstva in od kod bodo vzele dodatna sredstva. V Celju na primer je že obveljal kriterij, po katerem bo delovna mesta enakih kategorij enako nagrajevati. Za šolstvo bodo v tem primeru potrebovali 30 odstotkov več sredstev. Toda tudi v šibkejših občinah bo

mogoče problem rešiti: če iz občinskih virov ne bo sredstev, bo imela šola pravico do dodatnih sredstev s strani višje teritorialne skupnosti. Vzpodoben primer, ki kaže da je ta vprašanja vendarle mogoče rešiti, je Nova Gorica, kjer so v enem letu zvišali plače prosvetnih delavcev kar za 42 odstotkov — ker so manj namenili drugim potrebam! Sedanja praksa — seveda tudi na področju našega okraja — je bila takšna, da je prosvetne delavce vedno uspelo prepričati, da denarja pač ni in so se morali s tem sprijazniti, to pa posledje ne bo več mogoče. Značilna je bila ugotovitev razprave, da ob sedanji politiki občin, četudi bo več sredstev, položaja šolstva ne bo mogoče izboljšati! Če pa bi s prizadevanji iz leta 1961 in 1962 nadaljevali, danes teh problemov verjetno ne bi bilo več.

Dobršen del razprave je bil posvečen investicijam in štipendiranju kadrov. Kritični položaj, v kakršnem je šolstvo spričo dotrajanih zgradb, bo vsekakor terjal tudi investicije, namenjene novogradnjam. Pri tem kot investitorji seveda ne bodo mogla nastopati gradbena podjetja, kot na primer v Preboldu, kjer je adaptacijo šole namesto občine kreditirala Gradnja! (Vsekakor pohvalno za podjetje.) Pač pa bo iskati možnosti za najemanje dolgoročnih kreditov, ki jih novi zakon o kreditiranju tudi predvideva. V njem po mnenju podpredsednika republiškega odbora družbenih služb Geze Cahuka vendarle ni sprejemljiva formulacija, ki govori o enakih pogojih za vse, kajti v šolstvu smo upravičeni zahtevati najugodnejše pogoje. Te bodo morale omogočiti politično teritorialne enote, tudi s tem, da bodo manj forsirale gospodarske objekte, ob katerih šele med gradnjo razmišljajo, kaj bo v njih! Glede na to, da bodo gospodarske organizacije na področju investicij še naprej v privilegiranim položaju (ker bodo pač lažje od prave izpolnjevale bančne pogoje), bi bilo investicije med gospodarstvom in negospodarstvom razmejiti s trdnim odstotkom, hkrati pa uveljaviti tudi družbeno intervencijo.

Glede štipendiranja so bili udeleženci razprave sicer deljenega mnenja: po prvem naj bi za štipendiranje skrbele občinske skupščine, po drugem pa šole same, vendar je na-

zadnje obveljala druga varianta, saj šole same najbolje vedo, kakšen kader potrebujejo.

Predsedstvo okrajnega sindikalnega sveta bo tako referat kakor zaključke z razprave posredovalo vsem občinam; upamo le, da jim bo to pretehtano gradivo s pridom služilo pri uveljavljanju naših splošnih prizadevanj v praksi!

D. Hribar

Onstran lepega

OB RAZSTAVI JOZETA TISNIKARJA V FOYERJU CELJSKEGA GLEDALIŠČA

Spomnil sem se Alfreda Loosa: »Kje je vaše pero, vi, ki opisujete ljudi in njih duše! Opišite vendar rojstvo in smrt, kako krike bolečine, hropenje umirajočega, poslednjo sled misli, kako vse to doživljaš v... — toda ne v Olbrichovi spalnici, marveč v mrtvašnici bolnišnice, kjer je hropenje že zamrlo, kjer so misli izbrisane in je zavladal molk.

Kako daleč proč je to slikarstvo od tistega vedrega, včasih nemara površinskega entuziazma za lepote tega sveta, za himnična razpoloženja, kakršna doživlja meščan ob nedeljskih izletih na deželo, za majhne in velike laži, za rožnate sanje, za svetlobo toplih okrov, svežino žgane siene, dišeče po vinogradih, mlačen slan kobalt, za vriskajoče krpe kadmija... Slikar, zaprt med štiri prazne stene, obsejen od mrtvih in živih med mrtvimi, trdovratno bije svoj boj, ustvarjajoč prizore osamljenosti v tesnem prostoru mrtvašnice, kjer je smrt vsakdanji fakt, trupla pa v svoji goli bedi ne potrebujejo ničesar, niti rončatih sanj, niti velikih, niti malih laži, niti sozolja, niti patetične, pogrebne koračnice. Vizija smrti, neizbežen absurd negibnih trupel in živih, ki si dajejo opravka z njimi, jih premerijo, preiščejo in popišejo, v sivozeleni atmosferi, ki diši po formalinu.

Vsako platno se zdi kot dokument izbojevanje bitke proti štirim stenam, proti truplom — v imenu življenja. Vedno znova se je treba spoprijeti z dejstvi, ki so protislovna in nesmiselna, s privedi mrtvaškega plesa, kjer so trupla predmet grotesknega obreda, boschevske orgije, ki jo lahko ukroti le čopič, ko jo uklebe v ploskev. Dejstvo, naključje, je lahko nerazumljivo; spremenjeno v govornico čopiča ga je mogoče razumeti vsaj v mejah platna, kjer posledje živi svoje drugo življenje.

Trupelce dojenčka na grobi deski, nad njim prazni obrazi, otopeli v bolečini — rekviem tolikšne moči in neposrednosti, da bi mu težko našel primero.

Onstran lepega in onstran ganljivosti (ganljivost ima svoja pravila).

To slikarstvo se v svoji skromni neposrednosti posmejuje estetno-ocenjevalcu, kot truplo padlega vojaka. Truplo padlega vojaka namreč v večini primerov nima predpisane akademske drže, v kakršni je umrl Davidov Marat; kdaj pa kdaj je podobno pijanemu Harlekbnu, ki se reži na vsa usta — v popolnem nasprotju z logiko in resnobo prizorišča. Zato pač ni nič manj mrtvo in nič manj pretresljivo.

W.

Letošnji program

NADALJEVANJE DOSEDANJEGA DELA

VEČJA NACRTNOST, VSEBINSKO IN KVALITETNO IZBOLJŠANJE DEJAVNOSTI, USTREZNEJŠA KADROVSKA POLITIKA TER SOLIDNEJŠA MATERIALNA OSNOVA — TO SO NEKATERE BISTVENE ZNAČILNOSTI PROGRAMA, KI GA JE ZA TO SEZONO IZDELAL OKRAJNI SVET ZVEZE KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ.

Pretekla sezona, iz katere pravzaprav izhaja letošnji program, je potekla v znamenju kongresa Svobod in prosvetnih društev. Obdobje je bilo dokaj razgibano, saj so vsa društva v občinah skupaj z družbeno-političnimi organizacijami temeljito pretresla svojo dejavnost ter hkrati prispevala tehten delež samega kongresa. Razprave so ponekod občutno pripomogle do boljšega materialnega položaja društev, kot na primer v Brezicah, Konjicah, Celju in Velenju. Kulturna dejavnost pa vendarle ni bila v vseh občinah enako intenzivna, za kar je vzroke iskati v slabi dejavnosti svetov in pomanjkanju programov, pa prav tako v skromnih finančnih sredstvih.

Okrajni svet zveze kulturno prosvetnih organizacij je v skladu s sklepi, sprejetimi na skupščini in priporočili republiške zveze v pretekli sezoni zlasti za organizacijsko in kadrovske utrjevanje okrajnih odborov in komisij ter občinskih svetov in komisij. V skladu s tem je bilo več posvetovanj in seminarjev, na katerih so obravnavali amaterizem.

Ena izmed značilnosti, ki je spremljala amatersko delo, je bilo pomanjkanje kadrov, tako na dramskem, knjižničarskem, klubskem področju kot tudi drugje. Čeprav so skušali usposabljanje kadre v seminarjih in tečajih, samo to v danih razmerah ni dovolj in bo zato

problem reševati z rednim šolanjem.

Tako ostaja skrb za kadre ena glavnih nalog okrajnega sveta tudi v tej sezoni. Program predvideva razen tega vsebinsko in kvalitativno izboljšanje dejavnosti društev. Med posameznimi področji je na vidnem mestu dramski amaterizem, ki je še vedno najbolj množična oblika dejavnosti. Da bi bila uspešnejša, bi bilo potrebno predvsem načrtno povezovanje druščin med seboj, z občinskimi komisijami in okrajnim dramskim odborom kakor poklicnim celjskim gledališčem. V lanski sezoni uprizorjena dela pričajo o tem, da so režiserji znali izbrati kvaliteten program, čeprav so s kvaliteto dramsko literaturo, primerno za amaterske odre, težave.

Komisija za lutkarstvo si bo sicer tudi v tej sezoni prizadevala utrditi svojo dejavnost, vendar je krog sodelavcev in aktivnih članov vedno manjši. Poleg akcij, namenjenih izobraževanju vodij lutkarjev, so v programu posvetovanja ter gostovanja lutkovnih odrov iz Maribora in Ljubljane.

Podatek, da imamo v okraju 120 klubov, od katerih jih programsko ustreza komaj 12, govori o pomanjkanju sposobnih kadrov in hkrati tudi o šibkem materialnem položaju. Zato predvideva program usposabljanje vodij klubov ter materialno utrjevanje. Pri tem bodo morale krajevne skupnosti poskrbeti za tehnično in materialno, organizacije SZDL pa za idejno vsebinsko plat klubov.

Program okrajnega sveta vključuje seveda tudi ostala področja, vendar o tem kaj več v prihodnjih številki.

dhr

DOPOLNILO K ČLANKU:

UČENCI na cm²

V 44. številki Celjskega tednika z dne 6. nov. 1964 smo zasledili članek z naslovom »Učenci na cm²«. Pisec v njem omenja poročilo zavoda za prosvetno-pedagoško službo v Celju, iz katerega so povzeli nekateri podatki za prikaz prostorskih kapacitet v naših šolah. Ker pa iz članka ni razvidno, kateri podatki so povzeti, dodajamo o stanju prostorskih kapacitet naslednje pojasnilo:

Z reorganizacijo osnovnošolske mreže so se v zadnjih 5 letih izvršile bistvene spremembe v njeni strukturi. Od 193 šol našega okraja je 67 popolnih (od teh 47 centralnih) osnovnih šol s 30.181 učenci, 84 šol je podružnic s 6.191 učenci in 42 nerazvitih s 5.052 učenci. Če upoštevamo, da se otroci iz podružnic prešolajo v višje razrede centralnih šol, mora torej 67 razvitih šol zajeti skupaj 36.372 (87%) vseh osnovnošolskih učencev v našem okraju. Povečanje števila učencev, ki so bili z reorganizacijo zajeti v pogoje šolanja v popolnih osnovnih šolah, znaša v petih letih okoli 32 odstotkov ali 10.000 učencev.

S temi podatki je želel zavod za prosvetno pedagoško službo opozoriti, da so se z reorganizacijo izvršili veliki premiki v številu učencev na posameznih vrstah šol in povzročili po eni strani razbremenitev podružnic in nerazvitih šol, po drugi strani pa obremenitev razvitih zlasti centralnih šol. To se kaže v tem, da znaša povprečje za podružnico 73 učencev, za nerazvito šolo 120 učencev, za razvito šolo z upoštevanjem prešolanih podružničnih učencev pa nad 500.

Ce bi preračunavali, koliko m² prostora (v učilnici ali koristne površine na šoli v celoti) odpade na posameznega učenca, nam preračunavanje občinskega povprečja ne pokaže realne podobe. Za prikaz realnega stanja bi morali preračuna-

ti povprečje posebej za šole, ki so se razbremenile in posebej za šole, ki so se obremenile. Taki izračuni bi pokazali, da je v podružnicah in nerazvitih šolah situacija ponekod zelo ugodna (majhno število učencev na oddelek, enoizmenski pouk), obratno pa na razvitih šolah skrajno neugodna (številni oddelki, dvoizmenski pouk). Občinskega povprečja prostorskih kapacitet na posameznega učenca v poročilu nismo navajali.

Ob prikazu, kako se je 67 razvitih osnovnih šol obremenilo z učenci, smo v poročilu želeli opozoriti tudi na sorazmerno povečanje pedagoške odgovornosti teh šol. Učenci se prešolajo na razvite šole zato, da bi imeli ugodnejše pogoje za pridobivanje osnovne izobrazbe, ki jo nudijo lahko na višji stopnji le strokovno usposobljeni specializirani učitelji za predmetni pouk. Za kvaliteten predmetni pouk pa so poleg predmetnih učiteljev potrebni tudi dodatni prostori (kabineti za učila, posebne učilnice za fiziko, kemijo, gospodinjstvo, delavnice, telodavnice, knjižnice itd.). Teh prostorov pa na nekaterih šolah ni.

Pri reorganizaciji smo šli celo tako daleč, da smo kabinete, zbornice in druge dodatne prostore, ki so bili na šoli predvideni v te namene, spremenili v učilnice, samo da smo vse učence spravili pod streho. S prikazom, koliko m² je dodatnega prostora za predmetni pouk v posameznih občinah ter s primerjavo z normativi Sveta za šolstvo LRS iz leta 1958 (ko normativi še niso upoštevali varstva ali celodnevne bivanja učencev v šoli, kar postaja danes že družbena nužnost!), da potrebuje popolna osnovna šola za cca 260 učencev po teh normativih 377 m² dodatnega prostora, se lahko razvidi, da ne dosega niti tega števila m² dodatnega prostora. Zavod za prosv. ped. službo Celje

MARIE OCTOBRE

Duvvierov film MARIE OCTOBRE, napeta zgodba o srečanju nekdanjih illegalec (film bodo predvajali v petek in soboto v Metropolu) zasluži osrednjo pozornost v filmskem sporu tega tedna. Po dvajsetih letih se srečajo člani odporniške pariške skupine. Toda ne sestanejo se zaradi obletnice, temveč zato, da razkrijejo svoje podobe, da izluščijo iz svoje srede izdajalca (za izdajo so izvedeli čisto slučajno), ki je kriv, da jih je samo enajst na tem srečanju. Ko prisostvujemo temu psihološkemu posegu v notranjost enajstih nekdanjih illegalec, ko razkrivamo njihovo preteklost in ko z njihovo pomočjo najdemo med njimi izdajalca, nas film prisili k razmišljanju. In čudoviti protagonisti tega filma — Danielle Darieux, Bernard Blier, Serge Regiani, Lino Ventura in drugi, ostanejo ob strani pred veličino tega obračuna. Mimo človeških življenj, ki jih ni več, ne morejo mimo stvari, ki terjajo jasno stališče, mimo stvari, ki terjajo obračun. In morda ne bo odveč opozoriti še na to, da bodo MARIE OCTOBRE pripravili tudi v celjskem gledališču.

BES

OTROŠKO VARSTVO NAJ REŠUJEJO

delovne organizacije

O otroškem varstvu je bilo že veliko razprav in je preteklo že precej črnila, vendar je otroško varstvo še vedno tam, kjer je bilo. Tu di na razširjeni seji predsedstva okrajnega sindikalnega sveta, ki je bila v Konjicah, je ob šolskih problemih prišlo na dnevni red otroško varstvo. Pri tem je bilo morda značilno, da so udeleženci v razpravi poleg problemov nakazali tudi določene predloge za praktično reševanje.

Podatki, po katerih je na primer v celjski občini zaposleno 37 odstotkov žena in je v varstvu komaj 659 otrok (!!), medtem ko je to število po odstotku v okrajnem merilu celo za skoraj polovico nižje od republiškega povprečja (okraj 1,7, republika 2,14), vsekakor govori o tem, da je problem izredno kritičen. (Za primerjavo, s katero si sicer resda ne moremo dosti pomagati, a je vsaj zanimiva, velja navesti, da je recimo v Italiji deležno otroškega varstva 30, na Madžarskem pa celo 40 odstotkov otrok. Da bo statistika popolnejša in absurd večji: po zaposlenosti žena smo baje prvi v Evropi, po varstvu otrok pa zadnji!! — Ta podatek ni z omenjenega posveto-

vanja — op. pis.) Povsem razumljivo je, da se vedno znova poraja vprašanje, kdo je pravzaprav dolžan problem otroškega varstva rešiti? Čeprav odgovor ni neznan, bi bilo morda važnejše, če bi vprašali: kdaj? (Seveda s tem ne mislimo — jutri.)

Osnovna misel z razprave je bila v tem, da so za otroško varstvo dolžne v prvi vrsti poskrbeti delovne organizacije same, s čimer se je mogoče v celoti strinjati. Kajti za takšno stališče govori več tehtnih razlogov. Prvi izmed njih je ta, da gre pri otroškem varstvu za otroke članov njihovih kolektivov; drugi razlog je ta, da bi urejeno varstvo razbremenilo ženo na delovnem mestu skrbi, kaj je z otroci in bi bila produktivnost večja; tretji razlog, ki nakazuje tudi praktično rešitev, pa je v tem, da delovnim organizacijam ostaja na račun ukinjenih pripevkov iz dohodka 12 odstotkov več sredstev, ki bi jih lahko smotrno vlagale v te namene. Čeprav so sicer v besedah stvari vselej preprosteje kot v dejanjih, bo pri reševanju otroškega varstva vendarle izhajati prav od tod.

dhr

Mariborski slikarji 1930 - 1940

V sredo 18. t. m. so v Likovnem salonu odprli razstavo mariborskih slikarjev, ki so v desetletju pred drugo svetovno vojno nastopali v okviru umetniškega kluba »Brazda«. Razstava, ki bo odprta do 9. decembra, posreduje gledalcem 14 likovnih stvaritev sedmih avtorjev. Zastopani so Franjo Golob, Maks Kavčič, Ivan Kos, France Mihelič, Zo-

ran Mušič, Lojze Šušmelj in Klavdij Zornik.

Ta umetniška skupina je imela v mariborskem likovnem življenju predvojnega obdobja velik pomen, saj je skupaj z drugimi slikarji, ki so sodelovali v »Brazdi« nadomestila klub »Grohar«, ki je zaradi konservativnosti vodilnih članov kmalu odmril.

Slikarji, ki se nam predstavljajo, so pravzaprav zastopniki različnih likovnih smeri. Medtem ko so bili Zoran Mušič, Maks Kavčič in Klavdij Zornik protagonisti formalno rafiniranega toka, sta Franjo Golob in Lojze Šušmelj zastopnika socialno kritičnega slikarstva.

Razstava bo vse kakor pripomogla do boljšega spoznavanja likovne ustvarjalnosti v naši severni prestonici.

S POPLAVO SO SE HOTELI OKORISTITI

V CELJSKI POSLOVALNICI LJUBLJANSKEGA PODJETJA »CONTAL« JE ZADNJA POPLAVA POVZROČILA PRECEJSNJO GMOTNO ŠKODO, CEPRAV BI BILI LAHKO USLUZBENCI PRAVOCASNO RESILI BLAGO IZ SKLADIŠČA, TEGA NISO HOTELI, MARVEČ SO, KOT KAZE, SKUSALI POVODENJ IZKORISTITI ZA TO, DA BI PRIKRILI NEVESTNO POSLOVANJE. POPLAVLJENO JE BILO 16 TELEVIZORJEV IN VEČ DRUGIH PREDMETOV. V TRICLANSKI KOMISIJI ZA OCE-NITEV ŠKODE STA DVA ČLANA, USLUZBENCA DOZA POSRBELA NAJPREJ ZASE IN SI REZERVIRALA RAZLIČNE PREDMETE; TELEVIZORJE SO PO 80 ODPSTOTKOV ZNIZANI CENI POLEG NJIJU DOBILI TUDI NJUNI ZNANCI.

Medtem ko so si ob poplavi člani kolektivov požrtvovalno prizadevali, da bi rešili, kar se je rešiti dalo, so uslužbenci »Contala« držali križem roke in pokazali do ljudske imovine skrajno malomaren odnos! Čeprav so imeli možnost, da bi rešili blago, še preden je voda preplavila skladišče, to je v soboto zvečer, so ga pustili na mestu, češ »saj se ne spleča reševati, odškodnino bo že plačal DOZ.« Ko so v nedeljo okrog

pol sedmih zvečer gasilci črpali iz skladišča vodo (10 centimetrov je je še ostalo), so naročili poslovo-dji, naj znosijo blago v prodajalno. To-da naslednjega dne zjutraj je bilo še vse na svojem mestu. V ponedeljek so gasilci ponovno črpali pri čemer so poslovo-djo opozorili, da bo talna voda še narasla. Poslovo-dja je brezbržno menil, naj bi blago odstranili gasilci sami, kar pa v takšnih okoliščinah nikakor ni bila

njihova dolžnost. Tako so poplavljene predmete znosili iz skladišča šele v sredo!

Povsem jasno je, da je takšna nerazumljiva malomarnost morala imeti določene vzroke. In jih je res tudi imela. Preiskava je namreč do-gnala, da je celjski poslovalnici Con-tala poplava prišla prav, da bi pri-krili nevestno poslovanje. Organi TNZ so ugotovili, da je bilo v prodajalni več loščilcev, ki so bili že rabljeni in je podjetje zanje hotelo do-biti odškodnino. Televizijski spre-jemnik, ki jim je pri prenosu zdrsil na tla in se poškodoval, so eno-stavno namočili v vodo! Podobno je poslovo-dja odnesel s police rabljen loščilec in ga potopil v vodo. Razen tega je tržna inšpekcija našla med neprizadetimi predmeti tudi take, ki so bili poplavljeni in so jih po vsej verjetnosti hoteli prodati kot nor-malne. Razumljivo, da so to prepre-čili.

Ko je tričlanska komisija prišla v podjetje, da bi ocenila škodo, sta si oba člana DOZ-a najprej rezervirala različne predmete. Poleg njiju so tu-di njuni znanci dobili televizorje po 80 odstotno znižani ceni! Seveda sta oba člana takoj pristala, da DOZ poravna odškodnino, kar je predstavnice matičnega podjetja iz Ljublja-ne močno presencilo, kajti uveljavljanje odškodnine v normalnih oko-liščinah niti ni tako preprosto! Pri tem velja še dodati, da bi morala celjska poslovalnica urediti prodajo poškodovanih predmetov sporazumno s centralnim delavskim svetom matičnega podjetja, za kar je poslovo-dja dobro vedel.

Spričo takšne malomarnosti in težnje, da bi se s poplavo okoristili, je bil uveden kazenski postopek. Poslovo-dja je priprt.

dhr

KONEC VOŽNJE V ZAPORU

PREJSNJI TEDEN V PONEDELJEK IN TOREK ZVEČER JE SKUPINA MLA-DOLETNIKOV V CELJU UKRADLA 9 AVTOMOBILOV. PODOBNIH PRIMEROV JE BILO DO PREJSNJEGA MESECA 70. VSI AVTOMOBILI SO BILI UKRADENI NA PROSTEM — NA OTOKU IN DOLGEM POLJU. CEPRAV SO TATOVNI PREVOZILI PRECEJ KILOMETROV, JE BILA VOŽNJA PO ZASLUGI HITRE IN USPEŠNE INTERVENCIJE ORGANOV LM KRATKA. ZA TRI MLAJŠE IN ENEGA STAREJŠEGA ČLANA SE JE KONČALA V ZAPORU. KARAMBOLA V PREGOLDU IN HRASTNIKU STA POVZROČILA ZA 700 TISOČ DINARJEV ŠKODE.

Po podatkih TNZ so mladoletniki vlamjali v avtomobile in pri tem kradli vse, kar je bilo v njih. Tako so iz nekega avtomobila odnesli elektro material v vrednosti 350.000 dinarjev, iz drugih avtomobilov dežne plošče itd. Ker so imeli ključe, potrebne za vžig motorjev, so »koristno« združili s »prijetnim« in se vozili na različnih relacijah. Kljub dolgi kilometraži pa je bila vožnja kratka. Organi LM so jih hitro izsledili, ko pa so hoteli izvedeti, kje imajo ukradene predmete, so jih mladoletniki skušali speljati in izkoristiti prilžnost, da bi pobegnili. A jim seveda ni uspelo.

Po mnenju TNZ delikventni sicer niso imeli namena, da bi si prilastili avtomobile, razen v enem primeru, ko avtomobila še niso našli. Poleg tega ta vrsta kriminalitete tudi ne pomeni kakšnega hujšega problema, čeprav beležijo do prejšnjega meseca že 70 podobnih primerov. Kar vendarle sili k ukrepom, je dejstvo, da imamo opraviti z nevar-

nostjo nesreč in gmotno škodo, saj gre za »voznike«, ki nimajo voznških dovoljenj in ki vozijo s tujimi avtomobili. Vzrokov za takšne tatvine jo po mnenju TNZ več: predvsem pomanjkanje garaž, nezavarovani parkirni prostori (vsi avtomobili so bili ukradeni na prostem), razen tega pa nosijo del krivde lastniki avtomobilov sami, saj puščajo v njih na vidnih mestih najrazličnejše predmete, ki so privlačni. Vsaj s te strani bi bili lahko lastniki motor-nih vozil previdnejši. Težave povzro-ča organom TNZ tudi to, da oškodovanci ne prijavijo kraje vedno pravočasno. To velja še zlasti tudi za kolesa, ki jih v Celju ukradejo precej, kar pa lastniki pogosto sploh ne prijavijo.

Ob vsem tem je očitna potreba, da bi zavarovali parkirne prostore kakor tudi uredili kolesarnico, saj lahko kolesa srečujemo vsepovsod, v centru mesta ali v zakotnih ulicah.

dhr

Prizor iz Duvivierovega filma Marie Octobre, v katerem bomo videli zna-menita igralca — Danielle Dariux in Bernarda Bliera (na sliki)

CELJSKI TRG

PONUDBA VPLIVA NA CENE

Sreda je ponavadi pomemben tržni dan. Takrat je na celjski tržnici vsega dovolj. Le pozimi, ko zavlada sneg in ledeni piš, se tržnica tudi ob teh dneh ne napolni. Kaže, da je jesenska sezona končno pri kraju, kajti v sredo je že bila tržnica bolj slabo preskrbljena. Ze ob šestih zjutraj je zmanjkalo mleka, smetane, sira in masla pa ves dan ni bilo. Ze nekaj časa primanjkuje jaje. To seveda navija ceno. Tako moramo v teh dneh odšteti za en jajček kar 60 do 62 dinarjev. Orehi so po 250 do 350 dinarjev, jedra pa po 1200 do 1500 dinarjev kilogram.

Kot vsako zimo je tudi letos na tržnici dovolj kisle repe, kislega kava in fižola. Toda cene niso ravno nizke. Repo prodajajo po 100 do 120 dinarjev, kisto zolja po 120 do 140, fižol pa po 200 do 300 dinarjev, odvisno seveda od vrste in kvalitete pridelka. Glavnato zelje je po 40 do 50 dinarjev.

Solate je na tržnici nekoliko manj kot pretekla leta. Pravijo, da zavoljo tega, ker jo je uničila poplava. Sicer pa prodajajo endivo po 100 dinarjev, ostalo solato pa tudi po 200 dinarjev kilogram.

O preskrbi s sadjem je tovarš Orlič, tržni nadzornik, takole povedal: »Zanimivo je, da je na tržnici letos sadja dovolj kljub temu, da je naša okolica slabo obrodila. Jabolka prodajamo po 100 do 140 dinarjev, hruške pa so po 140 do 180 dinarjev. Sadje je tepe in dobro. Tudi grozdja je še nekaj, vendar je ceno v zadnjem času močno poskočila. Izabelo prodajajo privatni proizvajalci po 150 dinarjev. Slahntno grozdje pa lahko na stonah kupite za 200 dinarjev.«

Perutnine je dovolj samo ob sobotah. Toda tudi to je razveseljujoče dejstvo, saj je pred leti tudi ob teh dneh ni bilo.

Sreča, da karoserije ni zmečkalo

POLN AVTOBUS POTNIKOV POD CESTO

V PONEDELJEK PET MINUT PRED DVANAJSTO SE JE NA TEHARSKI CESTI PRI PISKU PRIPETILA TEŽKA PROMETNA NESREČA, V KATERI SAMO PO SREČNEM NAKLJUČJU NI BILO ČLOVESKIH ŽRTEV. V AVTOBUSU, KI SE JE ZAKOTALIL PO PET METROV DOLGEM STRMEM NASIPU POD CESTO IN OBSTAL NA KOLESIH, JE BILO S SOFERJEM IN SPREVEDNIKOM 37 POTNIKOV.

Do nesreče je prišlo, ko je voznik tovornega avtomobila CE 72—81 Ludvik Gmajnar, ki je vozil iz smeri Celja proti Storam, na blagem in preglednem ovinku dohitel kolesarja in ga hotel prehiteti. V tistem trenutku mu je pripeljal nasproti voznik avtobusa CE 23—60 Ludvik Hrbertnik. Voznik tovornjaka je močno zavrl, vendar, ker je bila cesta mokra in spolzka, ga je pričelo zanašati. Pri srečanju z avtobusom je z zadnjim levim vogalom plošča-dinil v prednji levi del avtobusa. Medtem je seveda tudi voznik avto-busa močno zaviral toda (predvsem zaradi sunka tovornjaka), ga je za-neslo na neutrjen rob ceste, ki se je pod težo prednjih koles vdrl. Avto-bus se je prevrnil in se zakotalil po strmlem nasipu pod cesto, kjer pa se je zopet postavil na kolesa. Od skupno 37 potnikov je bilo 14 lažje in 5 težje poškodovanih. Vse so pre-peljali v bolnišnico, kjer pa so za-časno zadržali le težje poškodovance. Medtem ko na tovornjaku ni bilo gmotne škode, je bila na avtobu-su popolnoma uničena karoserija v vrednosti 6 milijonov dinarjev.

Zanimivo je, da je bila lani pozimi na istem mestu podobna nesre-ča, v kateri je po še srečnejšem naključu avtobus tako rekoč obvisel na živi meji. Potniki so previdno iz-stopili drug za drugim, da se ne bi prevrnil pod cesto.

Oba primera opozarjata tudi na to, da bi moralo cestno podjetje rob cestišča bolje utrditi in ga bolje označiti.

Kdo je pravzaprav zakrivil zadnjo nesrečo? Po mnenju organov TNZ velja vzrok pripisovati predvsem spolzki cesti kakor tudi temu, da ji oba voznika nista prilagodila hitrosti vožnje. Iz istih vzrokov so samo zadnjo nedeljo zabeležili več pro-metnih nesreč, v katerih je bilo za

3 milijone dinarjev gmotne škode. Ker so zaradi teh okoliščin promet-ne nesreče najpogostejše v jesen-skem času in bo nevarnost še večja pozimi zaradi poledic, velja opo-zoriti vse voznike motornih vozil, da vselej upoštevajo stanje cestišča in mu prilagajajo hitrost!

dhr

KRONIKA NESREČ

- V Lahovni pri Skoflj vasi je krava po-bodla Valentina Skamena. Dobil je notranje poškodbe.
- Marija Jančič iz Teharja je padla po stopnicah. Zlomila si je nogo.
- 4-letna Slavica Rupert iz Javorja pri Sentjurju se je v neopaznem trenutku opek-la z vročo vodo.
- Pri padcu si je poškodovala nogo Jo-žica Pšenčnik iz Polžanske vasi pri Ponikvi.
- Antonijo Brinovec iz Brd pri Vranskem je krava pritisnila ob zid. Dobila je notra-nje poškodbe.
- Vera Stoff iz Dobrteše vasi pri Sempet-ru si je pri padcu zlomila nogo.
- Jože Salej iz Sentjurja si je pri padcu zlomil nogo.
- Franc Vodeb iz Lemberga pri Strmcu se je pri seknanju drv vsekal v nogo.

RADIO CELJE

V tednu od 23. do vključno 29. novembra bo celjska kronika vsak delavnik na spore-du ob 17.00 obvestila ob 17.10, ploščo po željah ob 17.35, ter zabavna glasba in rekla-me ob 17.45. Razen tega se bodo v tem času zvrstile še naslednje oddaje:

- Ponedeljek, 23. novembra: 17.15 — tri po-pevke, 17.25 športni pregled;
- Torek, 24. novembra: 17.15 — mladinska oddaja;
- Sreda, 25. novembra: 17.15 — koncertni valčki; 17.25 deset minut z zdravnikom; prim. dr. Rudolf Cik — Ali splav ogroža družino?
- Četrtek, 26. novembra: 17.15 — kratka klavirska skladbe, 17.25 radijska univerza;
- Petek, 27. novembra: 17.15 — pesmi upora
- Sobota, 28. novembra: 17.15 — za prijeten konec tedna;
- Nedelja, 29. novembra: ves dan prenos sporeda RTV Ljubljana.

GIBANJE PREBIVALSTVA

- CELJE**
- Od 9. novembra do 15. novembra se je rodilo 17 deklic in 17 dečkov.
- POROČILI SO SE:**
- Hubert Herček, uslužbenec iz Celja in Tatjana Vrhčič, uslužbenka iz Gornjega grada; Franc Pečovnik, strojni inženir iz Soštanja in Ivana Jugovar, absolvent ekonomije iz Trbišča; Leopold Hanjšek, vodovodni inštalater in Jozefa Tuhtar, delavka oba iz Celja; Peter Sajovic, žerjavovodja iz Skarnic in Ljudmila Pintar, delavka iz Stor; Miroslav Winter, avtomehanik iz Skofje vasi in Jozefa Fidler, šivilja iz Medloga; Vladimir Kurent, magister iz Pizana in Vekoslava Stritih, knjigovodkinja iz Ljubljane.
- UMRLI SO:**
- Jožefa Verdev, kmetovalka iz Pristave (71); Rudolf Bajec, upokojenec iz Slovenskih Konjic (71); Ivan Sajovic, upokojenec iz Celja (62); Biserka Horvat, otrok iz Lastine (2).
- SENTJUR PRI CELJU**
- V preteklem tednu sta se rodila en deček in ena deklica.
- POROČILI SO SE:**
- Jožef Čede, delavec in Roza Bobnar, polje-delka oba iz Razborja; Anton Jevšinek, delavec iz Vodul in Terezija Bobnar, poljedelka iz Razborja; Alojz Kadenšek, delavec iz Bo-bovega in Rozalija Ogrizek, poljedelka iz Ostrožnega pri Ponikvi.
- UMRLI SO:**
- Franc Mastnak, kmetovalec iz Zlateč pri Sentjurju (72).
- BREZICE**
- Od 31. oktobra do 14. novembra se je ro-dilo 12 deklic in 9 dečkov. Poročil se ni nih-če.
- UMRLI SO:**
- Ana Bosar roj. Juračič, gospodinja iz Pla-viča (69); Jagica Regovič, roj. Puškovič, ku-harica iz Male Jazbine (45); Jože Kus, osebni upokojenec iz Brezice (86); Barica Suflaj, zobna asistentka iz Gradjanec (21).
- LASKO**
- V preteklem tednu sta se rodili dve dek-lici in en deček.
- POROČILI SO SE:**
- Franc Senica, strojni ključavničar iz Sliv-nega in Angela Jakopič, prevajalka iz Rečice; Peter Sokoranja, progovni delavec iz Reke in Alojzija Centrih, prevajalka iz Tevč.
- UMRLI SO:**
- Franc Zakošek, upokojenec iz Rečice (82); Jozefa Gunzek, gospodinja iz Olesč (82); Alojz Kristanšek iz Velikih Grahovč (21).
- VELENJE**
- Od 8. novembra do 14. novembra se je ro-dila ena deklica.
- POROČILI SO SE:**
- Jože Hrustej, radiomehanik iz Studence in Marija Patjenk, šiviljska pomočnica iz Silo-ve; Franc Praprotnik, delavec iz Soštanja in Franciska Bratuša, delavka iz Soštanja.
- UMRLI SO:**
- Ivan Bečaj, upokojenec iz Soštanja (64); Rozalija Novak, upokojenka iz Družmirja (80); Anton Kolar, soc. podpiranec (67); An-drej Habjan, gradbeni delavec iz Celja (63); Franciška Grobelnik, kmetica iz Pesja (65).

IZVIRNA POTEZA

Pionirji v Podčetrtku na-meravajo za Dan republike presenetiti s prvo pionirsko samopostrežno knjigarno v Sloveniji. Pravijo, da bodo s tem učili najmlajše upravljati, utrjevati poštenost in nuditi šolarjem cenejše šol-ske potrebščine. Vse posle in upravljanje izvajajo pionirji sami.

IZ KONJIC

Delavska univerza in kmetijska zadruga v Konjicah pripravljata program strokovnega in splošnega izobraževanja mladih kmetijskih delavcev, ki nameravajo ostati na kmetijah svojih staršev. V izobraževanju naj bi poleg strokovnih predmetov iz kmetijstva obravna-vali tudi oblike upravljanja v kme-tijskih zadrugah, kooperacijo, davčno politiko in kataster. Celotni program bo obsegal 114 učnih ur, izobraževati pa naj bi pričeli prihodnji mesec.

Svet delovne enote uprava Lesno industrijskega kombinata »Savinja« Celje

razpisuje zasedbo prostega delovnega mesta

korespondenta v komercialnem sektorju

Pogoji za sklenitev delovnega razmerja:

1. Srednja strokovna izobrazba, zaželeno nekaj let prakse.
2. Znanje strojepisja.
3. Obvladanje italijansčine.

Osební dohodek po pravilniku.

Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru.

Svet prosi, da zainteresirani vložijo pismene ponudbe, s kratkim opisom dosežanj službovanja, v splošno kadrovski sektor delovne organizacije.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

OBJAVE IN OGLASI...

S KOMPASOM NA DRŠALNO REVLIJO V CELOVCI!

Obveščamo kolektive in ostale ljubitelje drsalnega športa, da bo KOMPAS Celje od danes na vsako leto tudi v času od 23. februarja do 3. marca prihodnjega leta organiziral enodnevnne prevoze na ogled svetovno znane dunajske revije, na kateri bosta ob tej priložnosti gostovala v revijski ekipi tudi svetovna prvaka Mariika Killius in Hans Jürgen Bümmler!

Predprijava z akontacijo din 1.000 sprejema poslovalnica KOMPAS Celje od danes naprej ter si po želji lahko določite dan Vašega obiska revije v Celovcu. Vstopnice je turistično podjetje KOMPAS zasiguralo ter v ljudno naprosamo kolektive in sindikalne podružnice, kakor ostale ljubitelje, ki si želijo ogledati to umetniško drsralno revijo v Celovcu, da sprejema KOMPAS Celje od danes naprej že prijave. Za vse informacije in prijave glede ogleda drsralne revije v Celovcu obiščite KOMPAS CELJE tel. 23-50.

VABIMO VAS NA IZLETE:

1. TRST — BENETKE — enodnevni avtobusni izlet za delovne kolektive in organizacije.

2. SLOVENSKA KOROSKA — dvodnevno avtobusno potovanje za delovne kolektive in koroske borce.

Pred vsakim izletom obiščite podjetje KOMPAS — CELJE. Organiziramo kolektivna potovanja in izlete po Jugoslaviji in v inozemstvo z modernimi turističnimi avtobusi, z rednimi in posebnimi vlaki, ladjami obalne in rečne plošbe in posebnimi letali.

KOMPAS Celje posreduje prodajo vseh vrst vozovnic za železniški, letalski in pomorski promet.

KOMPAS CELJE posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov, vizumov ter menja tuja plačilna sredstva in sprejema depozite.

KOMPAS CELJE daje brezplačno vse prometne in turistične informacije, prodaja razglednic, zemljevidov, spominske filatelistične znamke itd. Pred vsakim potovanjem se posvetujte v poslovalnici.

Se priporoča! **KOMPAS CELJE**
Tomšičev trg 1
Telefon: 23-50

Potrošniki! Ne odlašajte! Nabavite si čimprej oblačila v poslovalnicah »JUGOPLASTIKE«! Tam lahko dobite najnoveše modele plaščev, dežnih plaščev, vetrovk in otroških pelerin.

Oblečeni v proizvode konfekcije »JUGOPLASTIKA« boste vedno elegantni!

• PRODAM

Prodajam štedilnik (Tobi) desni, zelene barve cena 18.000 din. Vprašati pri Berglez Franjo, Ipravčeva 16. I. nadstropje desno.

Ugodno prodajam 2 m³ smrekovih suhih desk v izmeri 1 cole. Kováč Ivan, Zvodno 5 (bivša ribogojnica).

Posvetstvo 3 ha, gospodarsko poslopje in hiša, napredaj v bližini Laškega na lepi sončni legi. Naslov v upravi lista.

Patentne vzmetne vložke za postelje prodajam. Toman Ivan, Laško, Debro 40.

Rabiljeno spalnico z novimi vložki ugodno prodajam. Naslov v upravi lista.

Zenske škornje šte. 36, ročno delo, prodajam. Naslov v upravi lista.

Dvostanovanjsko vseljivo hišo z vrtom in kletjo v centru Vojnika prodajam. Informacije dobite pri: Boškic Maribor Frankolovska 19, ali Kompolšek, Vojnik 42.

Podkleteno enostanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem ca. 80 arov zemlje prodajam. Naslov v upravi lista.

Dve vseljivi stanovanji v centru Celja, prodajamo. Naslov v upravi lista.

• KUPIM

Navadne stole, mize, dobro ohranjen divan ali kavč in komodo kupim. Naslov v upravi lista.

• SLUŽBE

Iščemo gospodinjstvo pomočnico k 3 članski družini v Ljubljani. Lahko začelnica. Plača po dogovoru. Zglasite se pri Dolžan, Celje, Linhartova ulica 6.

• STANOVANJA

Iščem manjše stanovanje ali večjo sobo. Pomagam pri manjših gospodinjstvih delih. Naslov v upravi lista.

Iščem sobo po možnosti s posebnim vvhodom. Pomagam v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista.

Stanovanje prodajam. Zalec 75. Dana Kukec. Zakonca brez otrok iščeta prazno sobico in kuhinjo, v skrajnem primeru samo večjo sobo. Nudita brezobrestno posojilo, ali plačata najemnino naprej. Naslov v upravi lista.

Dve dijakinji ali vajenki sprejemam na stanovanje. Naslov v upravi lista.

Dijaka sprejemam kot sostanovalca v ogrevano sobo. Naslov v upravi lista.

Sprejemam solidnega moškega kot sostanovalca. Naslov v upravi lista.

Zobehetnik išče prazno sobo kjerkoli v Celju za dobo enega leta in pol. Naslov pustiti v upravi lista.

Na stanovanje sprejemam dve solidni moški osebi. Naslov v upravi lista.

Opremljeno sobo oddam solidnemu moškemu ali starejši ženski, na Otoku. Naslov v upravi lista.

• RAZNO

Upokojeni uradnik želi spoznati upokojenko z lastnim stanovanjem v Velenju. Pismene ponudbe na upravo lista pod šifro »Dobra gospodinja«.

Večjo garažo za osebni avto oddam. Naslov v upravi lista.

Hotel Evropa v Celju sprejme za silvestrovo ca tri in en kvintet. Zanimirani se naj zglasijo osebno pri upravi podjetja zaradi sklenitve dogovora.

• KINO

Kino »SVOBODA« Sempeter
Dne. 21. in 22. novembra 1964 — »MONGO-LI« — italijansko-francoski barvni CSP film.
Dne. 24. novembra 1964 — »BITKA NA VOLGI« — ruski film.

Dne. 26. novembra 1964 — »STRAZA NA MEJI« — češki film.

Kino »PARTIZAN« Sevnica
Dne. 21. in 22. novembra 1964 — »SIN RDECEGA GUSARJA« — italijanski film.

Dne. 25. novembra 1964 — »AMAZURKA LJUBEZNI« — nemški film.

KDAJ BOSTE ŠLE ZADOVOLJNE OD DOMA V HLADEN ZIMSKI DAN ?

ODGOVOR VAS ČAKA NA ODDELKU PLETENIN KI JE ZALOŽEN Z MODERNIMI IN TOPLIMI JOPICAMI IN PULOVERJI

VELEBLAGOVNICA

Ljudski magazin

CELJE

AVTO-CELJE; CELJE

VAM ZAGOTOVI CENEN IN HITER PREVOZ BLAGA! Z UDELEŽBO 50 % DOBAVIMO NA KREDIT NASLEDNJA VOZILA:

ZASTAVA 620/B — odprto dostavno vozilo z loki in cerado, nosilnost 2 t, cena	3,120.000
ZASTAVA 620/B — furgon — zaprto dostavno vozilo za prevoz 1188 kg kruha v 66 velikih in 6 malih kosarrah, cena	4,500.000
ZASTAVA 620/B — odprto dostavno vozilo z loki in cerado, namenjeno za oskrbovalno službo cest, nosilnost 2 t, cena	3,800.000
ZASTAVA 620/B — furgon — zaprto dostavno vozilo, praktično in ekonomično za prevoz mesa in mesnih izdelkov, cena	4,200.000
ZASTAVA 1300/TF — furgon — zaprto dostavno vozilo, nosilnost 1 t, cena	2,585.000
ZASTAVA 1300/TF — sanitet — rešilni voz, 2 sedeža in 1 ležišče, cena	3,100.000
ZASTAVA AR-51 — kompanjola — terensko vozilo z 2 diferencialoma, 5-sedežni za prevoz potnikov, cena	3,860.000
ZASTAVA AR-51 — furgon — zaprto terensko vozilo za prevoz blaga, nosilnosti 500 kg, cena	4,100.000

KMETIJSKA, VETERINARSKA IN GOZDARSKA PODJETJA!

Opremite svoj avtopark z vozili ZASTAVA AR-51, vozilo je univerzalno, sposobno za vsak teren, prikladno še posebno za vaše potrebe. Zadovoljni boste!
Kredit za prodajo vozil je odobren na 3 leta.

NAROČNIKI OSEBNIH VOZIL ZASTAVA 750 IN 1300!

Vljudno prosimo, v kolikor naročena vozila ZASTAVA 750 ali 1300 še niste plačali, da izvršite celotno plačilo v roku 15 dni v naši blagajni ali na tek. rač. šte. 603-11-1-1023. Z naročniki, ki bodo vozilo prejeli v letu 1965, se bo podpisala zaključnica z rokom dobave.

Vse informacije dobite v prodajalni avtomobilov, tel. šte. 24-74

SE PRIPOROČA »AVTO CELJE« CELJE

• CENJENE NAROČNIKE PROSIMO, NAJ OB SPREMENBI NASLOVA JAVLJO UPRAVI TEDNIKA POLEG NOVEGA TUDI STAR NASLOV.

• KADAR NAROČATE LIST ZA SORODNIKE ALI ZNANCE, MORATE NAVESTI TUDI NASLOV PLAČNIKA, KADAR PA NAROČNINO ZA SORODNIKE ALI ZNANCE PLAČUJETE, MORATE NAVESTI NASLOV PREJEMNIKA CASOPISA.

• TURIZEM

PRVO LETOSNJE OPERNO GOSTOVANJE

Olepševalno in turistično društvo Celje, prireja 16. decembra prvo letosnje gostovanje v Celju. Na programu je opera DON PASQUALE. Vstopnice bodo v predprodaji v Turističnem uradu od 2. decembra dalje. Predstava bo v celjskem gledališču s pričetkom ob 19.30.

CASOPIS LEPO MESTO

Izide še pred praznikom 29. novembra. Pri naša na 16 straneh aktualne in zanimive članke s področja turizma, komunale, kulture, športa, bodice, črtice in novice. List bo v prodaji pri vseh trafikah in kioskih. Posamezna številka 50 din.

LETOSNJA TURISTIČNA PREDAVANJA

Olepševalno in turistično društvo sporoča, da bo tudi v letošnji sezoni priredilo več zanimivih predavanj. Predvidevamo naslednja predavanja: CEZ AVSTRIJO IN SVICO V ITALIJO, PO VZHODNI AFRICI, OLIMPIADA V TOKIU, SVETOVNA RAZSTAVA V NEW YORKU itd. Prvo predavanje bo v začetku meseca decembra. Na ta zanimiva predavanja še danes opozarjamo.

LETOSNJA SILVESTROVANJA

V prihodnji številki Celjskega tednika in časopisa Lepo mesto bomo objavili podatke za vsa večja silvestrovanja v gostinskih podjetjih našega okraja.

JESENSKI IZLET V SOLCAVO

Za jesenski izlet priporočamo Solcavo, kjer boste soboto in nedeljo prijetno preživeli po izredno ugodnih cenah v novem sodobno opremljenem pensionu RINKA.

• GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 20. novembra 1964 ob 20:
Velimir Lukič: DOLGO ŽIVLJENJE KRALJA OSVALDA. Gostovanje v Velenju.

Sobota, 21. novembra 1964 ob 19.30:
Nakamura Šinkiči: POJUCA SKRINJICA. Andersen: CESARJEVA NOVA OBLACILA. Zaključena predstava za Osnovno šolo Petrovce.

Nedelja, 22. novembra 1964 ob 19:
Nakamura Šinkiči: POJUCA SKRINJICA. Andersen: CESARJEVA NOVA OBLACILA. I. nedeljski dopoldanski abonma.

Torek, 24. novembra 1964 ob 19.30:
Nakamura Šinkiči: POJUCA SKRINJICA. Andersen: CESARJEVA NOVA OBLACILA. V. šolski popoldanski abonma.

Četrtek, 26. novembra 1964 ob 19.30:
Bratko Kref: KREATURE. Komedija. Gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega. Vstopnice so v prodaji.

Petek, 27. novembra 1964 ob 19.30:
Norman Krasna: NEDELJSKA LJUBEZEN. Premiera. Premierski abonma in izven. Vstopnic je še dovolj na razpolago.

Sobota, 28. novembra 1964 ob 19.30:
Norman Krasna: NEDELJSKA LJUBEZEN. Komedija. Sobotni abonma in izven.

Opozarjamo, da bo 26. novembra ob 19.30 gostovanje Mestnega gledališča iz Ljubljane s komedijo »KREATURE« Bratka Krefa. Ta predstava bo v počastitev avtorjeve 40. obletnice gledališkega dela.

AVTOTURISTIČNO PODJETJE

IZLETNIK CELJE

VAM NUDI VSE TURISTIČNE USLUGE

IZLETNIK sprejema predprijava za enodnevno avtobusno potovanje v Celovec na ogled svetovno znane drsralne revije, katera se bo vršila od 23. 2. 1965 do 3. 3. 1965.

Podrobnejše informacije zahtevajte pri IZLETNIKU CELJE in njegovih poslovalnicah v VELENJU in KRŠKEM. Poleg ogleda revije si boste lahko ogledali Vrbsko jezero ter njegovo lepo okolico, kakor tudi Gospo Sveto in Vojvodski prestol ter ostali del Korotške od Dravograda do Celovca.

IZLETNIK organizira v času državnega praznika 29. novembra 1964 eno ali dvodnevne izlete z avtobusi v zgodovinske kraje NOB po naročilu kolektivov. Vabimo kolektive, da zahtevajo podrobnejše informacije pri IZLETNIKU CELJE in njegovih poslovalnicah.

IZLETNIK posreduje rezervacije in daje informacije za silvestrovanje v Hotelu »CELEIA« — Celje, Hotelu »EVROPA« Celje, v gostilnici na »CELJSKI KOCI«, Hotelu »PAKA« — Velenje, Hotelu »KAJUH« — Soštanj, »ANDREJEVEM DOMU« — na Siemenu, Zdravilišču »CATEŠKE TOPLICE«, v Gostinskem podjetju »TURIST« — Mozirje, v Gornjem Gradu in v Gostinskem podjetju »PLANINKA« — Ljubno, kakor tudi v ostalih gostilnicah.

IZLETNIK organizira izlete in potovanja po Jugoslaviji in v inozemstvo z lastnimi turističnimi avtobusi — v sodelovanju s Putnikom.

IZLETNIK rezervira hotelske sobe, kabine na ladjah obalne in prekooceanske plošbe, postelje v spalnih vagonih na vseh progah JZ in v inozemstvu ter prodaja vozovnice za pomorski in letalski promet.

IZLETNIK posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov in vizumov.

IZLETNIK menja tuja plačilna sredstva.

IZLETNIK daje brezplačno vse prometne in turistične informacije, prodaja razglednice, turistične publikacije (zemljevide, turistične vodiče idr.).

IZLETNIK organizira stalne večdnevne avtobusne izlete v Trst in Benetke, po Koroski in v druga turistična mesta tujih dežel.

Udeležite se IZLETNIKOVIH kvalitetnih potovanj na katerih se boste seznanili z zanimivostmi naše lepe domovine in drugih evropskih držav. Poslužite se vseh naših turističnih uslug.

IZLETNIK posluje ob delavnikih od 7. do 12. ure ter od 14.30 do 17. ure razen ob sobotah popoldne.

Poslovalnici v Velenju in Krškem poslujeta vsak dan od 7. do 14. ure.

Za cenjeni obisk se priporoča IZLETNIK CELJE
Titov trg 3 — Tel. 28-41

• ZAHVALE

ZAHVALA
Zlatoporočnica Franc in Antonija Turnšek, se najlepše zahvaljujeva za sprejete čestitke in darila: Matičnemu uradu, SZDL občine Zalec, sindikalni podružnici »Montane« Zatec, društvu upokojencev in pevskemu zboru »Svoboda« Grize.

ZAHVALA
Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so spremlili na zadnji poti moje drago ženo

JULIJANO POTOČNIK darovali vence in cvetje.

Posebna hvala pevskemu zboru, govorniku za poslovilne besede, tovariščici Zerdonerjevi za vso skrb in č. duhovščini.
Zalujoci mož in sorodstvo

Zelite kupiti lepo, primerno darilo? Nabavite takoj:

»ELVOTERM«
električno posteljno blazino, zajamčen domači izdelek, ki ogreva vso posteljo in se ne pregreje. Pomaga zdraviti: revmatizem, išias, bolečine v križu, ledvicah itd., obenem pa odstranjuje: neugoden občutek posteljnine v vlažnem stanovanju in po zrachenju.

KOMUNALNA BANKA CELJE

objavlja četrto veliko nagradno žrebanje za vezane hranilne vloge, vložene v času od 1. oktobra do 31. decembra 1964.

Nagrade:

1 šivalni stroj	2 ženski kolesi
1 hladilnik HIMO	1 sadna centrifuga
1 električni štedilnik	2 mikserja
1 loščiléc	2 električna pekača
1 sesalec	2 ekonom lonca
1 moško kolo	

Pri nagradnem žrebanju bodo upoštevani vlagatelji, ki bodo vložili in vezali najmanj 50.000 dinarjev vsaj za dobo 1 leta ali 100.000 dinarjev najmanj za tri mesece.

Vezane hranilne vloge sprejema KOMUNALNA BANKA CELJE in njene poslovne enote: CELJSKA MESTNA HRANILNICA in ekspoziture: ZALEC, MOZIRJE, SLOV. KONJICE, LAŠKO, SENTJUR, ŠMARJE PRI JELSAH, ROGAŠKA SLATINA, SEVNICA, KRŠKO IN BREŽICE.

Žrebanje bo v mesecu januarju 1965. Vezane vloge obrestujemo od 5,5 do 7 %.

Vlagajte pri Komunalni banki Celje, kjer je vaš denar za vas koristno in varno naložen!

Kompas

PRIREJA AVTOBUSNE IZLETE PO JUGOSLAVIJI

Naročila in informacije:
KOMPAS CELJE,
Tomšičev trg 1 — Tel. 23-50.

OB PETNAJSTLETNICI CELJSKEGA ROKOMETA

REVIJA ROKOMETAŠEV

V SOBOTO IN NEDELJO BODO CELJSKI ROKOMETASI PROSLAVLJALI SVOJO 15. OBLETNIKO. PONOVO BOMO VIDELI NA DELU STARE, PROSLAVLJENE IGRALCE VELIKEGA ROKOMETA, KI SO NEŠTOKRAT RAZVESELILI SVOJO PUBLIKO, SAJ SO BILI MED NAJBOLJSIMI V DRZAVI.

»Stari« Celjani se gotovo spominjajo nezadržnih fantov Uršiča, Polutnika, brata Jezernik, Catra, Coča, Knölerja Fritza in še mnogo drugih, ki so bili tudi glavni pobudniki ustanovitve rokometnega kluba Kladivar.

Junija 1949 so odigrali prvo tekmo z ljubljansko Enotnostjo in zmagali 20:2! Istega leta so bili tudi zmagovalci polfinalnega turnirja za državno prvenstvo. Daleč najboljši igralec je bil nepozabni Knöfler Fritz. V letih 1950/51 že srečamo Celjane v zvezni ligi. Največji uspeh v tem tekmovanju je bila zmaga nad državnim prvakom Milicionarjem v Sarajevu.

Zadnja tekma je bila odigrana leta 1958 na Skalni kleti z Železničarjem iz Indrije.

Med tem časom pa je že vse globlje prodiral med mladino mali roket. Ze leta 1954 je mladinska ekipa Celja sodelovala na turnirju v Ljubljani in zasedla tretje mesto.

Sedaj je bilo tudi konec slave celjskih rokometišev. Srednješolci so s svojimi nastopi na bivši II. gimnaziji pričeli navduševati celjsko mladino. Razne kombinacije starih igralcev velikega rokometišev in mladih nadebudnih srednješolcev pri celjskem Železničarju pa niso imele večjih uspehov. Po neuspešnih kvalifikacijah v Kranju 1959 in Celju 1960, kjer so za las zgrešili slovensko ligo, so se šele v Murski Soboti 1961 ponovno uvrstili med najboljše in sodelovali v vzhodni republiški ligi iz katere so izpadli ter se po osovjitvi prvega mesta v štajerski ligi uvrstili v enotno slovensko ligo.

Med tem časom pa so pri TVD PARTIZAN Celje-mesto pod vodstvom bivšega rokometiša Jožeta Kuzme pričeli vzgajati mladi rod rokometišev, ki je kmalu postal ena najboljših mladinskih ekip v državi.

Pet pa jih je bilo uvrščenih v mladinsko državno reprezentanco.

Danes je v Celju samo en klub RK Celje, kar je vsekakor najboljša rešitev glede na nekatere organizacijske in finančne probleme. Mnogo je težav zlasti z igriščem, ki ga igralci RK Celje dolgo pričakujejo. Mirno torej lahko trdimo, da je roket bil in je še ena najpopularnejših športnih panog mesta ob Savinji, saj se je v vseh teh letih vrstilo v vrstah celjskih rokometišev kakih petsto igralcev.

15 let svojega udejstvovanja bodo proslavili v reviji celjskega rokometišev, v kateri se bodo zvrstile vse ekipe RK Celje.

Razpored »revije«: sobota ob 15. uri na Glaziji: veliki roket stari — mladi;

nedelja ob 9. uri — na igrišču Partizana: medsebojna srečanja ekip RK Celje in ob 11. uri mestni reprezentanci Celje : Ljubljana. T. G.

Ena najmočnejših ekip celjskega rokometišev. Spredaj: Dobovičnik, Smid, Veber; Stoj: Jezernik I., Herman, Fljavž, Hovrat, Poznič, Polutnik, Uršič, Seško in Jezernik II.

DVIGALCI RUDARJA V ZVEZNEM FINALU

Dvigalci uteži velenjskega Rudarja so pretekli teden pripravili svojim simpatizerjem prijetno presenečenje. V finalnem srečanju za jugoslovanski pokal v okviru Slovenije so premagali dvigalce Ljubljane z rezultatom 8:6. Tekmovali so namreč v direktnih dvobojih v posameznih kategorijah. Za Velenjčane so bili uspešni Pirc, Krevselj, Velunšek in Melanšek. Največ je dvignil v triatlonu Velunšek in sicer v srednji kategoriji 305 kilogramov.

S to zmago so se velenjski dvigalci uvrstili na zvezno finalno tekmo. Njihovo vztrajno in načrtno delo se že obrestuje.

Strelci v počastitev 29. novembra

Dan republike, 29. november, bodo strelci celjskega okraja počastili z množičnimi nastopi in tekmovali z zračno puško. Vtem ko so bila minule dni v vseh občinah celjskega okraja posebna tekmovalna vrenja.

Na nedeljskem tekmovalnem v Brežicah bodo nastopile vse občinske ekipe, razen njih pa tudi vrste pripadnikov JLA. Tekmovale bodo ženske in moške ekipe. Organizator okrajnega tekmovalnega v Brežicah je pripravil za vse udeležence lepe spominske vaze s posvetilom.

CELJANI NA 18. MESTU

V Somboru je bilo pretekli teden državno prvenstvo kegljaških ekip v borbenih partijah. Skupno je nastopilo 24 ekip iz vse države. Zmagali so kegljači zagrebškega Medveščaka s 1732 keglji. Celjski kegljači so tokrat zaradi službene zadržanosti nekaterih standardnih tekmovalcev nastopili precej oslabljeni in so zasedli osemnajsto mesto s povprečkom 376 kegljev. V štirih nastopih so namreč podrli 1504 keglje (posamezno 363, 364, 391, 386).

GAJŠEK : KLEVIŠAR 2 : 1

V soboto in nedeljo je bilo v Mariboru republiško mladinsko in pionirsko prvenstvo v namiznem tenisu, ki so se ga udeležili tudi igralci Partizana Celje. Na tem tekmovalnem se je med Celjanci najbolj uspešno odrezal Gajšek, ki je zasedel v mladinski konkurenci sedmo mesto. Med drugimi je premagal tudi lanskega republiškega mladinskega prvaka Klevišarja z 2:1.

KOMENTAR

PRAVLJICE SE NE PONAVLJAJO

Tako je v nedeljo na Glaziji delal eden izmed mnogih navdušenih navijačev Kladivarja, ki so se prihiteli na igrišče, da bi videli nov uspeh celjske enajstorce. Toda uspeha tokrat ni bilo, vodstvo gostujočega moštva iz prvega polčasa, tokrat ni splahnelo kot proti Celjici, nasprotno, celo povečalo se je. Celjskih nogometišev skorajda ni bilo za prepoznati. Igrali so nepovezano, le redki so se trudili, skratka kot da ne bi šlo za točke in gote. Mirno lahko rečemo, da je bila to najslabša tekma Kladivarja na Glaziji, odkar tekmuje v drugi zvezni ligi. Gostje iz Šibenika so zmagali z istim orožjem kot Kladivar prejšnjo nedeljo proti Celjici: s startom na prvo žogo, požrtvovalnostjo in dobro taktiko. Tega pa tokrat pri Celjanih ni bilo. En dober igralec v obrambi in eden v napadu sta vsekakor prenela za dosego uspeha. Kazalo je, da so Celjani že sili nogometu. Toda na sporedu imajo še tri tekme: v nedeljo v Ljubljani proti Olimpiji, nato pa prvenstveni tekmi proti Varteksu v Varaždinu in Famosu v Hranjci. Težko bodo celjski nogometiši v preostalih dveh tekmah jesenskega dela lige dosegli kakšno točko. Trenutno jih imajo trinajst in so na enajstem mestu. Če bi to mesto zadržali do konca, bi bil zaključek jesenskega dela tekmovalnega za nogometiša Kladivarja kar uspešen.

V tekmovalju slovenske nogometne lige je ekipa Celja doživela spet poraz. Tokrat so bili boljši od njih nogometiši ljubljanskega Slovana, ki so Celjanom na svojem igrišču nasuli kar pet golov. Celjani so sedaj na enajstem mestu republiške lige.

Nogometiši Olimpa pa so v zaostali tekmi vzhodne cone lige premagali moštvo Graficarja iz Murske Sobotice z 2:1, ter tako vsaj z zmago zaključili sicer zanje neuspešni del jesenskega tekmovalja. V mladinski konkurenci sta obe celjski vrsti zmagali: Kladivar proti Alumintju 5:1; Celje pa proti Slovani 2:0. E. G.

KERSNIKOVA V NOVI LUČI

TE DNI KONČUJEJO NOVO CESTNO NAPELJAVO NA NAJDALJSI IN MORDA NAJLEPŠI CELJSKI ULICI — KERSNIKOVI. NAMESTO PREJŠNJE, RAZSVETLJAVE, KI NI BILA SAMO SLABA, GRDA ZA OKO IN NEVARNNA, DA BI SE POTRGALE ZICE, BO KMALU ZASVETILA DOLGA VRSTA MODERNIH NEONSKIH LUČI, KAKRŠNE SO NA LJUBLJANSKI CESTI. TOREJ REČENO, KERSNIKOVA KMALU V NOVI LUČI, KI BO SE BOLJ RAZSVETLILA NEKATERE RAZDRAPANE PLOTOVE, ZANEMARJENA DVORIŠČA, NEUREJENA OKOLJA OKOLI TREH BLOKOV NASPROTI GASILSKEGA DOMA IN SE VRSTO »ZNA-MENITOSTI«, KI JIH JE ZDAJ VSAJ PONOCCI SKRIVNOSTNO OBSEVALA »BR-LJAVKA«.

Zmaga boksarjev

Po dolgem času so boksarji celjskega Olimpa spet aktivno nastopili. Njihovi nasprotniki so bili mladi boksarji Maribora. Od osmih borb so bile le štiri v konkurenci in vse so odločili v svojo korist Celjani. Sicer pa je bila kvaliteta boksarjev obeh ekip in s tem seveda tudi kvaliteta samega boksa v nedeljskem srečanju na precej nizki ravni. Z nekoliko solidnejšim znanjem je izstopal le Oštir.

Vsečakar pa je v takem primeru bolje prej prekiniti borbo, kot pa prepustiti slabo pripravljene boksarja na milost in nemilost boljšemu nasprotniku.

Ob tem pa še nekaj. Cela prireditelj je trajala manj kot eno uro in zato ni čudno, če je del gledalcev protestiral češ, da hočejo imeti za pošteno plačano vstopnino tudi resno športno prireditev. Precej borb se je namreč končalo že pred koncem zaradi slabe pripravljenosti nekaterih nasprotnikov, ki niso

ŠIŠKA : RADEČE 17:18

Rokometna ekipa Radeč je v nedeljo gostovala v Ljubljani, kjer je igrala z ekipo Šiške. Radečani so zmagali s tesnim rezultatom 17:18. To je bila dramatična borba za točke, v kateri so domačini deset minut pred koncem vodili s petimi goli prednosti. Vse je kazalo, da bodo rdeče-beli zapuščali Ljubljano poraženi, toda zopet je zmagala rutina. Gostje so z odlično igro v obrambi in premišljenimi ter hitrimi napadi popolnoma zmedli nasprotnika, dosegali gol za golom in pet sekund pred koncem dosegli tudi zmagoviti gol. Največ golov za Radeče sta dosegla Koren in Sotošek, vsak po pet, za domačine pa Čeak, prav tako pet. V nedeljo igrajo Radečani zaostalo tekmo v Dupljah. S to tekmo bodo zaključili jesenski del tekmovalja v ljubljanski conski ligi.

OKRAJNO NOGOMETNO PRVENSTVO

V devetem kolu druge skupine okrajnega nogometnega prvenstva so bili doseženi naslednji rezultati: Polzela : Gotovlje 3:0; Vransko : Kovinar Store 3:2; Salek : Sentjur 5:1; in Zreče : Ponikva 10:1.

Zaostala tekma iz prvega kola prve skupine med ekipama Brežic in Rogaske Slatine se je končala z zmago Brežic 1:0.

105 PROŠENJ IN PRITOŽB

Pri celjski občinski skupščini je od leta 1959 dela komisija za prošnje in pritožbe. Vsako leto da občinski skupščini poročilo o svojem delu. Tako lahko iz njega razberemo, da so v letu 1963 obravnavali 116 pisмениh prošenj in pritožb občanov, letos pa samo 105. Še vedno največ prošenj in pritožb govori o stanovanjskih razmerah, o socialni pomoči, nato pa sledijo delovna razmerja, davščne in premoženjski spori, črne gradnje, priključki itd. Komisija pa je obravnavala tudi več ustnih pritožb in sporov. Izbrali smo samo nekaj primerov, ki po-

trjujejo, kako so stanovanjske razmere v Celju še vedno peneče: v Zagradu in Pečovju stanujeta v eni sobici devetčlanski družini, nekdo stanuje s svojo družino v nekdanji pralnici, M. J. si deli s svojo osemčlansko družino kot podnajemnik sobo z najemnikom stanovanja itd. Zato je komisija predlagala, naj občinska skupščina prihodnje leto predvidi nekaj sredstev za nakup stanovanj tudi za take občane, ki sicer niso v delovnem razmerju, pa je zaradi stanovanjskih prilik v nevarnosti zdravstveno stanje njihovih družin.

ROMAN — SLIKANICA — HUMORESKA — ROMAN — SLIKANICA — HUMORESKA — ROMAN — SLIKANICA — HUMORESKA

ELISABETH BOWNE

TOLAŽBA V SRCU AFRIKE

DOSEDANJA VSEBINA: Avtorica te zgodbe je vdova po pilotu potniškega letala, ki se je ponesrečilo nad pragozdom v Liberiji. Družba je zvrnila krivdo na posadko, kar je bilo najlažje in seveda tudi najcenejše. Bownova ni verjela v rezultate preiskave in se je po letu dni sama napotila na kraj nesreče. Kot Američanka, vzgojena na jugu ZDA, je imela do črncev podcenjujoč in odklonilen odnos. Med potovanjem po pragozdu, v stikih z ljudmi v vasi Sanoyeji se je njena »zvzišenost« vse bolj krhala. Spoznala je, da so Afričani prav tako ljudje, dobri in slabi. Ko se je prepričala, da Franck, njen mož, ni bil kriv za nesrečo, še vedno ni našla miru...

Vso noč po dnevu, ko smo se vrnili s hriba, kjer sem si ogledala ruševine letala, nisem mogla zaspiti zaradi enega samega mučnega vprašanja. Zjutraj, ko je sobarica Mary prišla v mojo sobo, sem jo nemudoma vprašala:

— Povej mi, Mary, prosim te; ali se spominjaš kako je bilo takrat, ko se je na hribu zrušilo letalo?

Mary me je pogledala s svojimi črnimi očmi in žalostno povzela:

— Da, spominjam se, 'spa.
— Ali je res, da je vaški poglavar grozil s hudobnimi duhovi vsakomur, ki bi pomagal nositi trupla s hriba na vaško pokopališče?

Mary je nemo prikimala.

— In se tega niste bali? Vas ni bilo strah, da ste se uprli poglavarjevi volji?

— Oh, ja. Seveda smo se!

— In zakaj ste nosili mrtve. So vas misijonarji k temu prisilili?

Mary je odkimala.

— Zakaj ste to vseeno storili? sem silila vanjo.

Pogledala me je zaupljivo in tiho odvrnila: — Mi to storiti zato, ker mi jokati zaradi nesrečnih ljudi; čeravno jih mi ne poznati.

Zagrebla sem obraz v dlani in ko sem glavo spet dvignila, Mary ni bilo več v sobici.

Pri zajtrku sem bila vsa zamišljena. Govoriti je začela gospodična Otto, ki je vprašala:

— Zdaj, ko ste videli tudi razbitine na hribu, nas boste najbrž zapustili, gospa Bowne?

Gledala sem jo z nekoliko zmedenim pogledom, kot bi me zbudila iz čudnega sna:

— Če vam ne bom napoti, bi rada še ostala.

Imela sem občutek, da se moram prav tu v Afriki osvoboditi teške more, da se moram otrestiti nečesa, kar me je težilo in spremljalo od tistega jutra, ko sem zvedela strašno novico. Zato nisem mogla oditi.

Bila je ravno nedelja. Po zajtrku sem z Ottovo in Marianno šla k maši. Opazovala sem ljudi, ki so prihajali v preprosto kapelo iz kamenja in hlodov. Moški so bili oblečeni v dolge hlače in srajce, ženske pa so si običajno razgaljene prsi pokrile z velikimi rutami in šali. V tem trenutku so se mi vsi ti ljudje zdeli prav tako majhni in brezmočni, kot sem bila sama.

Prosila sem, če bi smela po končanem opravilu spregovoriti nekaj besed. Sestri sta mi prikimali, da bi bilo prav.

Tako sem tudi storila:

— Rada bi vam v svojem imenu in v imenu vseh, ki imajo za vasjo pokopane najdražje, izrekla globoko zahvalo za vse kar ste storili za vse nas. Pokazali ste se dobre in spoštovanja vredne ljudi... Nikoli vas ne bom pozabila... To sem vam hotela reči...

Moje zadnje besede so se pomešale v jecljajoče ihtenje. Pred cerkvijo so se domačini nagneti okoli mene, mi stiskali roko in v polomljeni angleščini izražali sožalje in tolažbo. Naenkrat me je prevzelo sočutje do njih. Pestijo jih bolezni, siromaščina in dostikrat morda celo lakota. Naenkrat me je obšlo, da jim moram v nečem pomagati.

Na poti domov mi je sestra Marianna pokazala ambulanto in pripomnila, da bi nujno potrebovali novo. Razpadajoča stavba je to potrebo zgovorno razkazovala.

Kot v sanjah sem začela govoriti:

— Morda bi se svojci tu pokopanih žrtev nesreče na kak način hoteli zahvaliti vaščanom za pomoč... Tako je. Vsem bom pisala in jih prosila za prispevke. Morda bi zadosťovaljo za novo ambulanto?

Popoldne sem se spet napotila k grobu. Ko je bila vas za mojim hrbtom, sem slišala za sabo ljudi. Ozrla sem se. Videla sem pravcato množico vaščanov, ki so mi z rožami v rokah sledili. Vprašujoče sem pogledala Ottovo.

— Vaščani bi radi, da položite na grob rože, ki jih nosijo za vami.

Hotela sem nekaj reči, toda ni bilo glasu iz mojega grla. Ko sem zagledala grob, sem obstala in roke so se mi nehote dvignile k srcu. Nad grobom je bil velik lok iz palmovih vej, grob sam in lesen križ pa prekrita z rožami in zelenjem.

— Ta palmov slavalok domačini naredijo le takrat, kadar pričakujejo spoštovanega gosta. To je najvišji znak časti, ki jo izkazujejo.

Eden za drugim so prihajali vaščani in mi izročali cvetje, ki sem ga polagala na gomilo. Med njimi je bil tudi mali David, ki mi je tiščal nasproti dve modri ročici in čebljal:

— Te rože utrgati za tebe, mala mamica.

Ko sem položila vse šopke sem prosila sestro Otto, da bi rada ostala sama. Še preden so vaščani odšli sem se nemo zahvalila za pozornost in sočutje.

Ostala sem sama pred gričem rož na slepeči sončni pripeki. Sklonila sem glavo in se razjokala kot otrok. Globoko v srcu sem čutila, da ne jočem več zaradi sebe, zaradi moje izgube in bolečine, da jočem zaradi teh dobrih ljudi, zaradi njihovih križev in težav. Vse bolj sem se zavedala, da v črno Afriko nisem prišla samo zato, da bi zvedela resnico o Franckovi smrti. Tudi zato ne, da bi morda našla izgubljeno vero. Spoznala sem, da sem prišla sem zato, da bi spet našla pot do soljudi, se z njimi pobotala in živela. Ziveti med ljudmi, neomajno verjeti v človeka, to je bilo tudi Franckovo načelo, jaz

pa sem ob moževi smrti pobegnila v samoto, se zaprla vase, zgradila zid med seboj in ljudmi, zid nezaupanja, zagrenjenosti in neupravičenih obtožb.

Tu v zapuščenem in z vsemi nadlogami obloženem kotičku Afrike sem morala spregledati, da nisem najbolj obžalovanja vredno bitje. Prav tu v Afriki, okrvavljeni v medsebojnih bojih, oropani ljudi skozi stoletja in oropani bogastev, sem našla tolažbo. Ne jaz, ki imam sinka, ki mu nikoli ne bo treba v sirotišnico, ki imam nad glavo streho, ki ne pušča v deževnih dneh, pač ti ljudje so vredni sočutja in pomoči. In kakšna ironija. Nisem bila jaz tista, ki bi jim pomagala — oni so pomagali meni. V večnem boju za obstanek se niso zaprli v ograjo samopomilovanja, kot sem to storila jaz. S človeško toploto so šli preko lastnih skrbi in mi pokazali toliko resničnega sočutja... Spomnila sem se, kako sem na poti sem z gnusom odklonila pomoč in oporo črnega vodiča karavane Big Boya. Sram me je bilo, sram v dno duše. Zdaj bi vsem segla v roko, vse bi objela...

Posušila sem svoje solze in s cvetjem prekrili grob je utonil v zelenju za menoj. Sonce je v rožnatem razkošju tonilo za pragozdom in vame se je selil mir, kakršnega po nesreči nisem občutila.

V misijonu sem spravila v začudenje vse, ki so me slišali zjutraj govoriti, da bom še ostala. Kajti rekla sem:

— Zdaj lahko grem. Poslovila se bom od Sanoyeje. —

Nestrpna od pričakovanja sem odletela nazaj v New York k mojemu sinu. Prvo kar sem storila, sem se z sinčkom preselila v hišo, kjer sem živela dokler je Franck še živel in od koder sem pobegnila k sestri po nesreči. Naslednja moja skrb je bila, da sem pisala svojcem vseh žrtev letalske nesreče in jim opisala moj doživljanj in jih prosila za sodelovanje pri gradnji nove ambulante v Sanoyeji.

Minilo je eno leto in moj mali Franck je že koracal naokoli, ko sem na moji mizi imela kopicico pisem iz Pennsilvanije, Louisiane, Portugalske, Južne Afrike in Švice. Kdor je mogel je dal. Zbranih je bilo že nad 5.000 dolarjev. Ker pa gradnja v afriškem pragozdu ni tako enostavna zadeva, sem nadaljevala zbiralno akcijo, razne ženske organizacije so zbrale okoli 15.000 dolarjev in po šestih letih so mi sporočili, da je v Sanoyeji nova zdravstvena postaja odprta in da sta ob vhodu vzdani dve plošči. Na prvi piše v angleščini:

Prebivalcem Sanoyeje v zahvalo za nesebično pomoč ob nesreči 22. junija 1951.

Postavljeno v spomin na žrtve letala »Great Republic«.

Na drugi plošči je napis v Kpelle jeziku in to v prevodu, ki je razumljiv za domačine.

Prve dni, ko sem bila spet pri svojem sinu, sem nenehno mislila na malega Davida. Ze sem hotela pisati v Sanoyejo, da bi mi Davida poslali v Ameriko, kjer bi imel čvrsto streho nad glavo, dovolj oblek in hrane. Toda premislila sem si. Vsak mesec sem poslala nekaj dolarjev v Liberijo. Danes David hodi v gimnazijo v Monroviji. Zadovoljna sem, da je tako. Čeprav bi imel moj Franck družabnika v igri, sem vesela, da David ni tu. Amerika ni kraj, kjer bi bil črni David srečen...

KONEC

Hura za trgovino!

Kadar se ljudje selijo, še posebej pa, če se selijo v novo stanovanje taki srečniki, ki morajo v kratkem času kupiti vse — od žlice, pa do posteljnega pregrinjala, imajo odlično priložnost, da se seznanijo z vso elastičnostjo in sodobnostjo naše trgovske mreže. Dejstvo je, da so mreže — od gospodinjskih, pa do ribiških — polne lukenj, zato se človek pravzaprav ne bi smel čuditi, če jih ima tudi trgovina. Toda ti nevhvalni potrošniki tega nočejo in nočejo upoštevati. Razjezijo se ob vsaki priložnosti, zmerjajo, grozijo, ali pa pišejo take izjave kot tale dva novepečen zokonca, ki sta si pred dnevi prav po zaslugi sodobne trgovine začela spletati gnezdo:

»Pri »Slovenijalesu« v Zidanski ulici sva kupila spalnico«, pravita. »Kakih štiri najst dni naju je čakala v skladišču — najin novi dom še namreč ni bil fšeljav — nato pa so naju opozorili, naj jo pri prič odpeljeva, ker se sicer lahko zgodi, da jo bodo prodali drugemu.« Toda, to je vendar najina spalnica,« sva zaprotetirala. »Ne morete je kar tako že drugič prodati.« »Mi v trgovini ne moremo vedeti za vse, kar delajo v našem skladišču,« so nama razložili v prodajalni. »Oni v trgovini včasih prodajo tudi kaj takega, kar smo mi že prej prodali drugemu,« so nama potrpežljivo pojasnjevali v skladišču.

Bila sva jezna, presenečena in prestrašena. Razumljivo, to je bilo šele namino prvo srečanje s tesnim sodelovanjem prodajaln in skladišč! Ko sva kakšen mesec za tem pri istem podjetju izbrala kuhinjsko mizo in stole, vse troje sama sestavila in plačala, pa so nama naslednji dan pripeljali povsem drugačno mizo in stole treh različnih barv, se nama je že začelo jasniiti. Trgovina, pri moji veri, ni lahka zadeva. Le kako bi mogli kar naprej uporabljati telefon in spravevati v skladišče, če še imajo tako in tako pohištvo! Prodajalci so vse preveč zaposleni s sitnežji, ki kar naprej izbirajo, premetavajo, kupujejo in se celo jezijo!

Jogi vložke in posteljne podložke sva nesrečni trgovini z lesom nekajkrat vrnila. Ko so jih pripeljali prvič, so spet raztovorili povsem nekaj drugega, kot sva izbrala midva. Ko so jih pripeljali drugič, je bilo oboje za deset centimetrov predolgo, ko pa so jih pripeljali tretjič, so jogi vložki sicer bili po meri, podložki pa so bili spet predolgi. V trgovini se niso prav nič vznemirili. »Bomo pa druge poslali,« so odgovorili.

Križev pot pa smo potili še le takrat, ko smo se polni zaupanja v našo proizvodnjo lotili sestavljanja pohištva. V omari v dnevi sobi je manjkalo najmanj pet vijakov, furnir je na več mestih odstopil, bife je bil odrgnjen, luknje v posteljne stranice so bile zvrtnete tako, da bi bile posteljne noge obrnjene navzgor, omaro je bilo treba podložiti, da smo lahko zaprli vrata in lestenec je imel dva senčnika zelena, enega pa belega.

Ko je bilo vsega konec, »je koža podplat postala čez in čez postala« in danes sodiva v tisto vrsto potrošnikov, ki se niti najmanj ne vznemirijo, ko jim na primer pri Steklarju osem minut pred drugo povedo, da sicer res delajo do dveh, da pa danes »niso pripravljene« sprejeti ogledala v delo, ker je že osem minut pred drugo. Ne vznemiriva se niti pri »Volni«, kjer nočejo prodati samo ene prešite odeje, češ, da jih prodajajo samo v parih. Mirna sva in hvaležna naši trgovini, ki nama je tako zelo utrdila živce. Zatorej — trikrat hura zanjo!

Skozi jekleno točo

PISE: BRANKO HOFMAN
RISE: PETER KRIVEC

OBLJUBE DOLGE 10 LET

ALI: KAJ JE Z MLADINSKIM DOMOM V CELJU

MORDA V ČASU TEŽENJ ZA UMIRITEV INVESTICIJSKE MRZLICE NI NAJBOLJ HVALEŽNO ALI HVALEVREDNO RAZPRAVLJATI O NEKI NOVI INVESTICIJI. KER PA GRE PRI TEM TUDI ZA IZPOLNJEVANJE SKLEPOV OBČINSKE SKUPŠČINE, KER GRE ZA »INVESTICIJO« V MLADE LJUDI IN KER SE ZA DEVA VLEČE ZE TOČNO DESET LET, POSTAVLJAMO JAVNO VPRAŠANJE, KAJ JE S CELJSKIM MLADINSKIM DOMOM.

O ZGODOVINI OBLJUBLJANJA

Številke so zgovern podatek. Marsikaj bolje pojasnijo kot dolgo-vezne razprave. Zal ne moremo postreči s podatkom o tem, koliko je bilo v Celju mladine pred desetimi leti. Nedvomno pa je je bilo veliko manj kot danes, ko se število giblje tam okoli enajst tisočev. In vendar so že takrat začeli govoriti o mladinskem domu. Celje naj bi dobilo dom, kjer bi se mladi ljudje zabavali, pa tudi izobraževali. Mladinski dom naj bi bil prostor, kjer bi se zbrale vse specializirane mladinske organizacije, kjer bi mladi v klubih preživljali svoj prosti čas, kjer bi se tudi izobraževali, pa celo zaplesali ob dobri glasbi in strokovnem vodstvu.

Kasneje ni minilo leto, da se ne bi vodstvo mladinske organizacije vsaj enkrat sestalo s predstavniki občine in družbeno političnih organizacij, da bi se pogovorili o mladinskem domu. Zaključki vseh teh sestankov so bili vedno enaki: v Celju je mladinski dom potreben, treba je zanj najti prostor in zagotoviti sredstva za njegovo ureditev. Pred dvema letoma menda je bil v te namene neuradno določen nekdanji dom Osvobodilne fronte. — Stavba kina »Union«. Letos 17. aprila so ta sklep uradno potrdili na občinski skupščini, ko so odborniki dom dodelili občinskemu komiteju Zveze mladine v Celju. Minilo je nekaj mesecev. OF dom je ostal tak kot prej. Le kaj se je zgodilo?

KAJ PRAVIJO NA OBČINSKEM KOMITEJU ZMS

Jože Volfand, sekretar občinskega komiteja Zveze mladine: »Od aprila pa do danes se zadeva z mladinskim domom ni premaknila niti ped. Se vedno je neurejeno najbolj aktualno vprašanje — sredstva. Z njim vred se bo treba dogovoriti še o organu upravljanja, o začetku del, o najemini, programu itd. Pretekli teden je naš komitej zaprosil za razgovor, vendar se sestanka prav iz občinske skupščine, ki je sklep o mladinskem domu sprejela, ni udeležil nihče. Tako razgovor seveda ni uspel. Za notranja adaptacijska dela bi potrebovali približno osem milijonov dinarjev. S tem bi vsaj za silo uredili in opremili klubske pro-

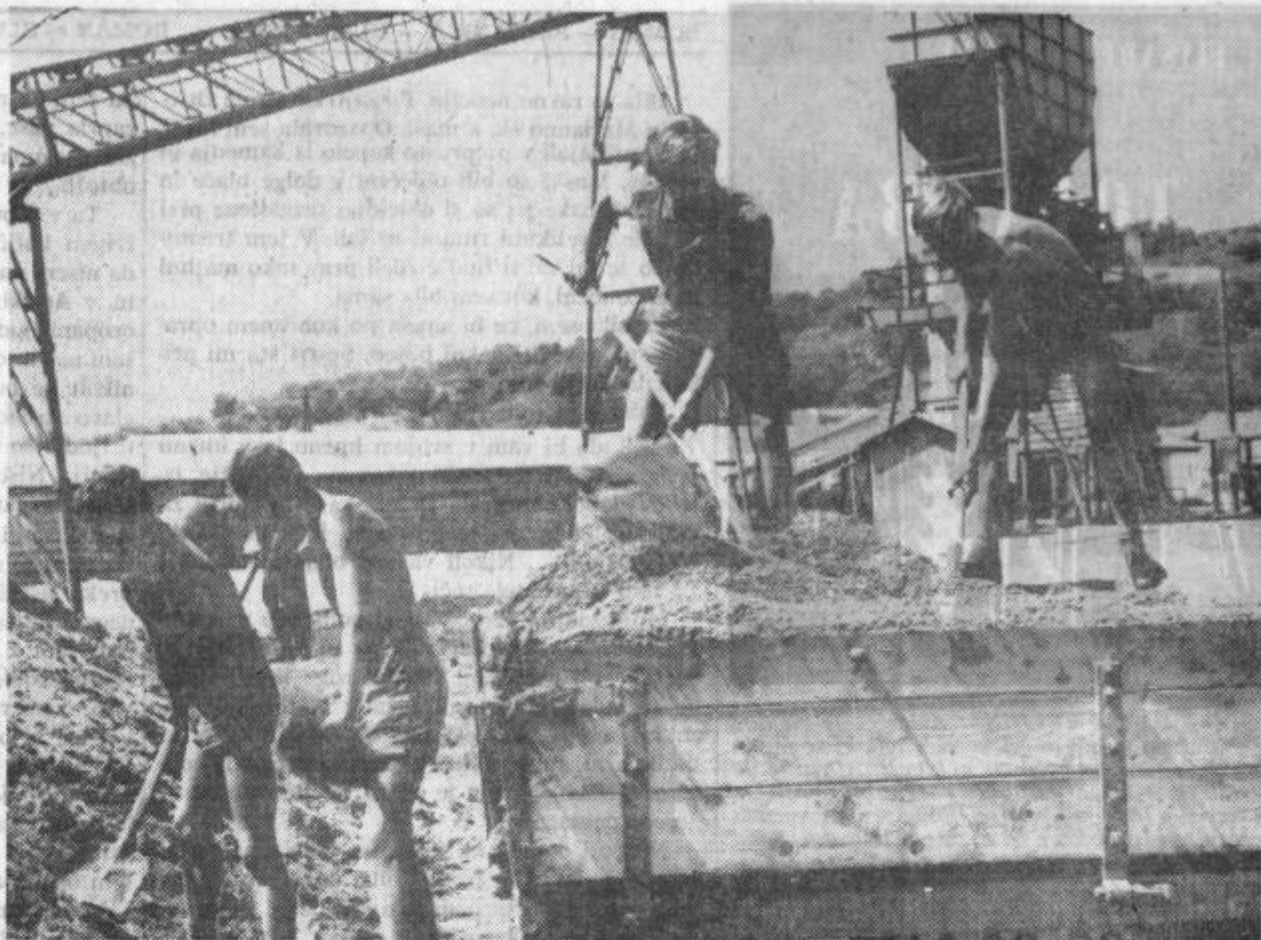
store, prostore za specializirane organizacije in še druge najnujnejše stvari. Razpravljali smo že o tem, kako bi vsaj del teh sredstev zbrali sami. Mladi so predlagali delovne akcije. Tako bi morda mladina iz delovnih organizacij en dan v mesecu delala za mladinski dom, dijaki bi zbirali papir, staro železje in drug odpadni material, tako da bi s tem zbrali morda okrog dva milijona dinarjev. Zanimiv je tudi predlog, po katerem naj bi mladina prihodnje leto sodelovala pri urejevanju celjske kanalizacije, občinska skupščina pa bi potem odstopila mladinskemu domu nekaj sredstev. Člani Ljudske tehnike bi pomagali pri notranjih delih. Mladina je torej pripravljena, vendar občinski komitej Zveze mladine še vedno ne ve, kje dobiti ostala sredstva. Zato tudi ne moremo začeti z akcijo prostovoljnih del.«

MLADINSKI DOM — SREDIŠČE ZABAVNEGA IN IZOBRAŽEVALNEGA DELA MLADIH

V novem mladinskem domu naj bi se torej zbrale vse specializirane mladinske organizacije. V njem naj bi dobila svoj sedež tudi že lepo uveljavljena mladinska plesna šola, ki zdaj dela v izredno težkih in dokaj neurejenih pogojih. Mladi ljudje bi se lahko zbirali v klubskih prostorih ob televizijskih in radijskih sprejemnikih, lahko bi spili tudi kakšno brezalkoholno pijačo, kavo in čaj. Poslušali bi različna predavanja, sodelovali na javnih tribunah, mladinskih zborovanjih itd. Predvideno je tudi, da bi v mladinskem domu delalo filmsko gledališče, ki bi med mladimi siurno našlo hvaležno publiko. Seveda je ves ta program treba skrbno sestaviti in načrtno izvajati. To delo prav gotovo ne bo lahko in bo zahtevalo resne in temeljite ljudi.

ČEMU PRAVZAPRAV MLADINSKI DOM?

Verjetno tega niti ni treba pojasnjevati. Pa vendarle: mladinski dom je v Celju potreben. Ne samo zato, ker so jih zgradili tudi že v veliko manjših in gospodarsko manj razvitih mestih. Mladinski dom je potreben zavoljo tega, ker se bo mladina v njem lahko primerno razvedrila, ker ni prav, da nihče ne skrbi za to,

Mladina je pripravljena pomagati povsod, pa ne bi bila zase?

kje posedi in pokramlja s prijatelji, kakšno je to okolje in kako vpliva nanje. Če kar obrabljeno je vedno znova opravljati »Mignon« in zadnje čase tudi »Esspresso«, ki sta postala priljubljena zbirališča mladih ljudi. Lokali, kjer točijo alkoholne pijače, kjer se pod strop vali cigaretni dim in kjer gostincem, razumljivo, gre za čimvečji iztržek, ne bi smeli biti shajališča ljudi, ki šele vstopajo v življenje. Danes še morda ne, toda jutri si bo nekdo, ki je v takem lokalu še novinec, že naročil konjak ali šilce žganja. In kasneje šilce ne bo dovolj. Ne trdimo, da bi v mladinski dom že v prvih tednih prišla tista mladina, ki ji pijača, kvante in potepušvo pomenijo največje razvedrilo. Morda pa bi se sčasoma le ovedli, da se človek lahko razvedri tudi drugače in da dozorelosti pravzaprav ne dokazujemo z nevljudnostjo, predrznostjo in slabimi vzori. Tudi to že dolgo vemo, da mladinski kriminal raste iz leta v leto. Zdaj navsezadnje mladina niti ne more izbirati med dobrim in slabim, preprosto zato, ker dobrega razvedrila nismo organizirali.

SKLEPE JE TREBA IZPOLNITI

Torej: imamo sklep občinske skupščine, ki doslej še ni bil realiziran. Bilo bi prav, da se vodstvo občinske skupščine in komiteja Zveze mladine končno vedarje sestane in dogovorita tako o sredstvih kot o ostalih zadevah, ki jih je v zvezi s pričetkom adaptacije doma Osvobodilne fronte treba razčistiti.

Ivica Burnik

KARLO DOBOVIŠEK:

Sreča na kolesih

»Saj poznaš Janeza, mojega moža,« je dejala. »Kar sva se poročila je bil vseskozi dober, ljubezniv in skrben. Skratka, sijajen soprog.«

Ko je govorila, sem opazil v izrazu njenega obraza nekoliko sarkazma. Zanimalo me je, kakšna bo zgodba o njenem Janezu, ki mi jo je nameravala razkriti. Francka pa je nadaljevala. »Ko sva se vzela, nisva imela prav ničesar. Potem sva kupovala, zdaj to, zdaj ono. Začela sva pri žlici. Včasih sva se tako zadovolžila, da nama je za hrano primanjkovalo denarja. Da bi čimbolj zmanjšala izdatke, sva ob nedeljah namesto v kino, hodila ven v naravo. Z dolgih sprehodov sva se pod večer vračala domov sladko utrujena, toda zadovoljna in srečna. Ze naslednji dan pa naju je spet oba našel pri delu. Živela sva v nenehni skrbi za jutrišnji dan. Ko je potem prišel otrok, ga je čakal že urejen topel dom. Sedaj je najina Mirica že velika punčka. Janez si je vedno tako vroče želel motorno kolo. Ker sem poznala njegovo željo, sem skrbno spravljala prihranke. Potem sva ga kupila. Ob nedeljah popoldne smo se vsi trije naložili in se odpeljali kam v naravo. Bilo je lepo.

Toda ne dolgo. Janez je vedno nekaj tuhtal. Nekega dne je prišel z besedo na dan. »Francka,« je dejal »motorno kolo bi prodal«. Pošteno sem se začudila kaj ga je vendar prišlo. »Imava nekaj gotovine, ostalo pa vzameva ček v banki. Glej! Vsi imajo avtomobile, samo jaz se vozim okrog s tem norcem, da sem že čisto prehlajen. Kupiva Francka fička«. Vedela sem, da bo prej ali slej do tega prišlo. Nisem mu branila. Saj sem vedela, da ne bi nič zaleglo. Mislila sem si: Če že mora naša družinska sreča imeti kolesa, potem je pač bolje, da ima štiri, namesto dveh. Mnogo potrpljenja, skrbi in potov ga je stalo, preden je bil avto doma. Končno ga je pripeljal. Se tisto minuto sva morali obe s hčerko sestiti vanj. Janez pa naju je ves navdušen vozil naokrog. Mirica je kar skakala od radosti. Potem me je vsako jutro zapeljal v službo še preden se je sam odpeljal v podjetje. Ze prvo nedeljo smo se tudi odpeljali na daljši izlet. Bilo je res sijajno. Potem pa mi je nekega dne telefoniral kar iz podjetja, da ne pride domov, ker bo takoj po končani službi nekoga zapeljal v mesto. In tako se je začelo. Čakalo ga je kosilo, Janeza ni bilo domov. Čakala sem ga z večerjo, ni ga bilo. Otrok je zaspal, jaz pa sem čakala in nisem mogla zaspati. Ura je bila deset. Pa polnoč. Bilo je jutro, njega pa od nikoder. Ce bi vsaj vedela, kje je. Ce morda ne leži kje razbit v kakšnem jarku in nikogar ni, ki bi mu pomagal. Janeza dobro poznam in vem da ni takšen, vendar me je nekje v globini srca le grizlo, če ni vmes kakšna ženska. Ni mi bilo vseeno. Ko je potem bil prišel domov, je vedno imel pri roki tako tehtne izgovore, da sem mu morala verjeti in vse opustiti. On pa mi je za sveto obljubljal, da tega ne bo več storil. Ko se je nekaj podobnega spet ponovilo, sem sklenila, da mu nekega lepega dne vrnem mila za drago. In tisti dan ni več tako daleč. Se mesec dni in imela bom v žepu vozno dovoljenje. Takrat pa se naj Janez pripravi na presenečenje. Vzela bom Mirico, sedla v fička in štirinajst dni me ne bo videl.«

Poznam Francko, zato vem, da vse skupaj ne bo tako hudo. Toda sam zlodej ne ve, kako se bo končalo, kadar si ženska nekaj vtepe v glavo. Tako sem mislil, ko sem pozneje sam stopal po ulici.

MATA HARI

2

Margareta je odšla k svojemu očetu in mu pomagala v trgovini. Prodajala je klobuke, po večerih pa krpala perilo in pospravljala. Toda v njej je dozorevala odločitev. Nemirna južnaška kri in neutolažljiva želja za življenjem in uživanjem sta prevpili vse zadržke v tej lepi in mladi ženi; oskrbela se je z denarjem iz očetove blagajne ter pobegnila. Vzela je ravno toliko, da je zadostovalo za železniško karto do Pariza. Podala se je na pot samostojnega življenja in prišla v mesto, v katerem se je končala njena usoda.

Nekega večera je stala lačna in brez sredstev v mračnem hodniku neke hiše. Lilo je kot iz skafa. Neko dekle z ulice, ki se je tudi tukaj stisnila je dejala:

»Moja draga, lepa ste in mlada; če želite, lahko bolj živite. Poznam hišo, kjer vas bodo zaradi mladosti in lepote takoj sprejeli. Obljubite mi nagrado treh frankov, pa vas takoj peljem.«

In bivša žena kapetana Mac-Leoda je odšla s poulično deklino. Odšli sta v mestno četrt, kjer so stanovali tujci. Obstali sta pred »Maison de rendez-vous« in pozvonili. Na vratih se je pojavila starejša gospa, ki je Margareto spustila v hišo šele potem, ko ji je temeljito premerila. Margareta je dobila lepo, a žal neokusno opremljeno sobo. Na sredi sobe je bila nizka in široka postelja z baldahinom, v katerega so bila vstavljena zrcala. Tu je preživela leto dni. Bila je to boljša hiša — kajti dame, ki so v njej služile svoj kruh, niso hodile vsak teden na pregled k sanitarni policiji. Gospod dr. Bizard, ki je bil zdravnik ženske kaznilnice v Saint Lazare, je prihajal na pregled v zakonsko odreenih rokah.

V pozni jeseni se je vrnila petična gospoda v Pariz. Margareta je zelo ugajala številnim bogatim mladeničem in hitro se je povzpela od navadne prostitutke do velike kokote, velike kurtizane. Sedaj je že stanovala v bogato opremljeni hiši v Neuillyju. Nek bogat industrijec je zapustil ženo in otroke, da bi lahko živel z njo. Tako Margareta potuje s prijateljem ob Azurni obali. V Nizzi je zvedela, da je njen bivši mož umrl na Skotskem ter zapustil številne dolge in malo hčerko.

Nekega jutra je iz časopisa zvedela, da so njenega prijatelja zaprli, ker je pretvarjal čeke. Vse svoje imetje je zapravil zanjo in se popolnoma upropastil. In Margareta se je potajila, nekaj mesecev se za njo sploh ni vedelo, kot da se je izgubila.

Nekega dne v oktobru 1905. leta pa so vsi njeni prijatelji iz boljših družin prejeli vabilo, da se udeležijo predstave v »Musée Guimet« — orientalskem hramu. Povabila pa je tudi vse znane orientaliste in vse, ki so imeli kakršnokoli zvezo z umetnostjo, književnostjo in tiskom. Na vabilu je pisalo, da bo neka indijska plesalka prikazala obredne ples. Plesalki je bilo ime Mata Hari in njeno ime je bilo natisnjeno

z žarečimi rdečimi črkami na črni podlagi. Samo najbližnji so vedeli, da se pod tem imenom skriva Margareta Zelle, nekdanja žena kapetana Mac-Leoda. Ime si je sestavila iz dveh malajskih besed: Mata — pomeni oko, Hari — pa dan, torej »oko dneva.« Tako Malajci imenujejo sonce. Idejo o indijski plesalki je toliko razvpila in tako skrbno čuvala, da je ta večer bila nabitno polna.

In ta večer je vžela njena zvezda. Postala je popularna. Cel Pariz je bil navdušen kot se je še znal navdušiti samo Pariz pred prvo svetovno vojno. Po izjavah očividcev in pisanju kritikov je ta večer bil nekaj neobičajnega. In prav te vesti so odkrile umetniško slavo dotlej neznanne plesalki. Mata Hari ni plesala koreografsko odmerjene korake, temveč je s svojim klasično izoblikovanim telesom plesala tako, da je zorela vse prisotne. Ob spremljavi rafinirane orientalske glasbe je Mata Hari v pravih indijskih in malajskih kostimih izvajala obredne ples. Njeno gibko telo, polno čarov, je dihala tolikšno čustveno slo, tako smelo željo za življenjem in ljubeznijo, da je gledalcem zastajal dah.

Ime Mata Hari je zaslovelo po celi Evropi. Nihče ni vprašal za njeno preteklost, bila je od boga dana umetnica, ki se je pojavila na odru, da osreči gledalce. Vrstil se je uspeh za uspehom, Pariški odri so se borili zanjo: Theater Marigny na Elizejskih poljanah, Folies Bergère, Scala in drugi. Njeni honorarji so bili basnoslovni. Mata Hari je bila prva plesalka, ki je mesece in mesece plesala na pariških odrih, čeprav so v tem času nastopali še Otero, Ida Rubinstein, Regina Badet, Isidora Duncan in drugi.

MATERIALNI POLOŽAJ ŠOLSTVA V CELJSKEM OKRAJU ŠOLO NA MESTO, KI JI PRIPADA!

NESKLADNOST MED NALOGAMI IN POGOJI

Do leta 1970 naj bi 80 odstotkov šoloobveznih učencev uspešno končalo 8. razred. Toda kako? Saj so tisti učenci, ki smo jih lani vpisali in bodo leta 1970 zaključevali 8. razred, že kar v 1. razredu pokazali skoraj 20-odstotni neuspeh! Za uresničitev tako visokih učnih uspehov ne bi smeli pozabljati na tri bistvene stvari: neživljenjskost naših šol, prazne kabinete in na šole, ki nimajo pogojev za verifikacijo; in še na subjektivni faktor: na enovito in zadovoljno učiteljevo osebnost.

To neskladje med nalogami, ki bi jih naj šole izpolnile, in med pogoji, ki jih za to nimajo, potrjuje dejstvo, da smo šli v reorganizacijo bolj z vidika formalne platforme šolske reforme, pozabljali pa smo na materialne možnosti, ki so osnovni pogoj za njeno učinkovitost. Samo nekaj podatkov: delež šolstva v narodnem dohodku je 1953. leta znašal 2,9, lani 4,6 odstotkov, od tega leta 1959 za osebne dohodke 1,6, lani 2,8, za investicije (1959) 0,5 oziroma lani 0,8. Naraščanja deleža sredstev za šolstvo v narodnem dohodku se ne kaže v izboljšanju materialne osnove za delo šol, temveč smo sredstva v večji meri vlagali v razširitev šolskega omrežja, in sicer predvsem za osnovno dejavnost, medtem ko se je delež za materialne izdatke povečal (v letih 1959 in 1963) od 0,8 na 1,0, to je za 0,2 odstotka! Leta 1959 smo imeli na šolah v okraju 1.205 učnih moči, letos pa jih je že 1.522. Ta silovit porast učiteljstva skoraj v celoti absorbira večje izdatke za osnovno dejavnost. Trditve občinskih skupščin, da odmerjajo za izboljšanje šolstva vsako leto toliko in toliko odstotkov večja sredstva, so enostranske in nelogične interpretacije dejanskega stanja, kajti povečanja gredo v veliki meri na račun večanja oddelkov in novih namestitev! V velenjski občini na primer so letos namenili 34 odstotkov več sredstev za šolstvo, toda to povečanje pomeni samo 12 odstotkov na zaposlenega. Primerjave z gospodarstvom so nevzdržne.

ZA ENAKO DELO MANJŠI PREJEMKI

Vse šole v Sloveniji imajo uokvirjen delovni obseg osnovne dejavnosti, razlika je le ta, da delajo pod zelo različnimi pogoji. Učitelj Kozjanskega ali učitelj Bizeljskega vlagaja velike napore za boljše učne uspehe in spet je razlika: za enako delo več tisočakov manjši prejemki kot v gospodarsko razvitem kraju. Nekateri trdijo, da je to konvencionalna ekonomska modrost in nujnost, da so tovarne v enakem položaju. To je morda res, toda istospolne šole so dolžne uresničiti iste in skupne učnovzgojne naloge v kvalitetnem in kvantitativnem smislu in nam ne more biti vseeno, v kolikšni meri je zadoščeno obema. Našega učenca na šoli druge stopnje nihče ne vpraša, od kod prihaja, temveč koliko zna! V tem primeru odpovedo vse ekonomske zakonitosti.

Primerjava povprečnih osebnih dohodkov za Slovenijo v preteklem letu z letom 1962 kaže, da so se dvignili osebni dohodki v gospodarstvu za 20, v negospodarstvu za 18, v šolstvu pa samo za 10 odstotkov. Tendenca zaostajanja se še v večji meri kaže tudi v letošnjem letu. V prvih šestih mesecih letošnjega leta so namreč porasli osebni dohodki v gospodarstvu za 28, v negospodarstvu za 23, v osnovnem šolstvu pa le za 15 odstotkov. Osebni dohodki prosvetnih delavcev pa so bili že v proračunskem sistemu financiranja znatno nižji od osebnih dohodkov drugih, po kvalifikaciji sorodnih delavcev.

PRIMERJAVA NE NUDI REALNE PODOBE

Takšno prikazovanje rasti osebnih dohodkov v odstotkih ima še drugo negativno stran; ni namreč vseeno, na kakšno osnovo dajemo določen odstotek. Učitelj s strokovnim izpitom in petimi leti prakse ima 40.000 din, slabo plačan tehnik (torej enaka stopnja izobrazbe) pa 70.000 din. Če bi se obema letno dvigali osebni dohodki za 20 odstotkov, bi točno po petih letih dobil učitelj 73.000

din, tehnik pa kar 146.000 din! Ta absurd odpiramo zato, ker se po občinah slišijo glasovi, da se bodo odšlej dvigali osebni dohodki prosvetnih delavcem v skladu z dviganjem osebnih dohodkov v gospodarstvu. Šolski kolektivi se seveda ne morejo zadovoljiti s stanjem, v kakršnem so danes. V prvi fazi gre za izenačenje osebnih dohodkov po kvalifikaciji sorodnih delavcev v komuni — krivice in škode preteklih let tako ne more nihče popraviti; v drugi fazi pa za pogodbeno odnose, ki naj regulirajo dotok sredstev na šole skladno z ustvarjanjem in rastjo narodnega dohodka politično teritorialne enote. Vsakršno drugačno reševanje materialnega položaja šolstva pomeni nove proračunske anomalije in daje priložnost za uveljavljanje novih diskriminatornih tendenc.

Na občinah nam očitajo, da prihajajo šole z neupravičenimi zahtevami, da je njihov položaj premalo argumentiran, oprt s podatki. Morda res, toda največkrat nočejo videti dejstev. Samo še en podatek: dekan filozofske fakultete na ljubljanski univerzi ima za 9.000 din manjše mesečne dohodke kot šef neke obrtne delavnice v Ljubljani! Podatek je točen, argumentiranje družbene pomembnosti opravljenega dela prvega in drugega menda ni potrebno. Pa ju kot človeka oba enako spoštujemo. Pedagog Diesterweg je rekel: Učitelj je vreden toliko, kolikor je vredna šola. Zelim, da je imel svoj prav pred 100 leti, ko je živel.

PODRETI ZASTARELO MISELNOST

Komune bodo morale v skladu z zakonom o delitvi sredstev spremeniti sistem delitve in potrošnje teh sredstev v korist družbenih služb. Predvsem pa bo treba v marsikateri občini omajati prepričanje, da se rentira vlagati investicije le v gospodarstvo, medtem ko že tako minimalne investicije v šolstvo zahtevajo vedno večja vlaganja in vzdrževanje. Seveda pri tej kratkovidnosti pozabljajo, da pomeni nazadovanje šolstva tudi usihanje moči gospodarstva.

Kadar govorimo in skušamo reševati materialni položaj šolstva, prepogosto vidimo samo prosvetnega delavca z nizkimi osebnimi dohodki. Reformiranje šole je proces, ki oživlja mnoge vsebinsko pomembne probleme, ki največkrat vzročno pogojujejo drug drugega in terjajo kompleksno reševanje. Ustavimo se samo ob dejstvu, da uspešno konča osnovno šolo komaj 56 odstotkov

učencev. Za marsikoga je to gola številka. Toda ko ta številka oživi, spoznamo, da je v njej mlad človek, mladost, polna hotenj, ki niso mogla biti potešena: generacija, ki bo hvalila ali obtoževala, a bo kljub vsemu morala prevzeti nase breme, pa nas danes prav malo skrbi, če bo klonila pod težo njene stvarnosti; spoznamo, da je v njej tudi dom, ki je preveč vsakdanje krut, da bi otrok še lahko bil otrok, in dolge ure samotne, in starši, ki tako hitijo živeti, pa cesta, ki mika, in šola, ki mnogokrat ne seže v otrokov svet, in ne nazadnje učitelj, ki se mu poklicni entuziazem dokončno podre, ko ob bežni sociološki analizi v razredu spozna, da je tudi sam socialno ogrožen.

Ce slišimo, da v gospodarski organizaciji ne izpolnjujejo planske naloge, takoj bijemo plat zvona, ob 44 odstotkih ali več sto in sto mla-

dih, ki jim nismo dali niti osnove, da bi se vključili v proizvodno življenje, pa se le redkokdaj ustavimo in zamislimo.

Nepravilno družbeno vrednotenje šole predstavlja tudi drugo tehtno oviro izvajanja šolske reforme: namreč občutno, zaskrbljujoče pomanjkanje kvalitetno usposobljenih prosvetnih delavcev, zlasti za predmetni pouk. Od 1522 prosvetnih delavcev je samo 346 predmetnih učiteljev ali profesorjev, kar pomeni, da nam manjka več kot 200 predmetnih učiteljev. Zanimanje za prosvetni poklic še vedno ni zadostno, saj se zanj ne odločajo najposobnejši mladinci in še med temi je vse preveč ženske mladine. Toda žal možnosti selekcije ni. Učiteljišče sicer dosega kvantitativno svoj plan vpisa. Neodpustljivo je dejstvo, da so občine dolga leta štipendirale vse mogoče poklice, za katere celo

niso imele niti prostih delovnih mest, štipendij za prosvetne delavce pa ni bilo ali pa so še tiste redke bile beraško nizke.

ŠOLO POSTAVITI NA MESTO, KI JI PRIPADA

Spričo takšnega položaja se tudi na šolah tudi načela samoupravljanja in delitve dohodka niso uveljavila tako, kot smo pričakovali. Spopad z mentaliteto, zlasti starejših učiteljev, ki so videli v plačilnih razredih in proračunskemu botrovanju svojo optimalno eksistenco in varen pristanek v penziji, je izgubljal na učinkovitosti zaradi neurejene zakonodaje, ki naj bi dajala pravno oporo tej akciji, zaradi slabih, površno sestavljenih pravilnikov o delitvi, zaradi neutrinjenosti meril za vrednotenje kvalitete dela in ob spoznanju kolektivov, da za dosego boljših uspehov ni mogoče od nikoder dobiti tudi več sredstev. Lahko trdimo, da je bilo leto 1962 izredno dinamično, da so zbornice ustvarjalno zaživele; to je bilo leto neštetihih konsultacij, iskanj in obetov. Toda od tega leta dalje se ni nič spremenilo. Tako se pojem samostojnosti in sistem samoupravljanja, ki naj bi dvignil šolo k novi družbeni kvaliteti, zaradi neurejenih materialnih razmer čisto sprevrže v škodo namesto v korist. Stalno utesnjeni v ozke materialne razmere se prosvetni delavci ne morejo povzpeti iznad sedanje ravni, psihoza družbene zapostavljenosti pa je ponekod že načela moralo učnih kolektivov.

Šolo moramo z novim letom postaviti na mesto, ki ji glede na družbeno pomembnost njenega dela upravično pripada. Vsako nadaljnje odlašanje reševanja teh objektivno perečih problemov bi lahko imelo usodne posledice. Sam sistem financiranja politično teritorialnih enot še ne zagotavlja, da se bo v šolstvu vse obrnilo na bolje. Potrebna bo zavestna akcija vseh subjektivnih sil.

Kmetovalci in rejci prašičev!

KOTEKS TOBUS, Ljubljana

vam sporoča, da je v letošnji sezoni odkupna cena svinjskih kož znatno povišana, zato skrbno oderite vsakega prašiča in kožo oddajte najbližji zbiralnici KOTEKS TOBUS ali kmetijski zadrugi. Poleg povišane odkupne cene smo vam pripravili nagradna žrebanja s preko 3000 lepimi nagradami. Skrbno hranite potrdila za oddane svinjske kože, ki vam dajejo pravico do udeležbe pri nagradnem žrebanju.

Žrebanja bodo 26. decembra 1964, 20. februarja 1965 in 20. aprila 1965.

Rejci prašičev, oderite prav vse prašiče in kože oddajte najbližji zbiralnici KOTEKS TOBUS.

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

21. in 22. novembra 1964
CIRIL UMEK
veterinar
Celje, Kerančkova 37
Od 23. do 28. novembra 1964
JANEZ ČERNEJ
veterinar
Kajuhova 11
blok 3/II — telefon: 22-32

JOZE KAKER:

Od kdaj čarovnicam bradavice na nosu?

To, da so imele čarovnice bradavice na nosu, ste gotovo že čuli, a odkod ta hiba, gotovo še ne veste.

Ko še Zemlja ni plesala okoli Sonca, so živele čarovnice. Shajale so se po skritih globelih in gozdnih jasah, kjer so netile velike ognje. Plesale in poskakovale so ob njih, v kotlih pa kuhale nagnusno živad, od močeradov do kač in krašča. Najraje so živele tam, kjer so se bogaboječji gorjanci hudo balji za svoje duše.

Kajpak jih potem v Lučah ni manjkalo...

Pravijo, da so bile čarovnice same lepe ženske; seveda le dotlej, dokler jim na nosovih niso zrastle bradavice. S svojo lepoto so izvabljale lahkoverne kmetiče, pri katerih ni bilo treba uporabiti čarovniške moči, globoko v gozd. Tam so jim izginile pred nosom, da so se zvesti moške pošteno izprehodili po kravjih poteh, preden so v temi našli pot domov. Pa tudi ponoči so hodile coprnice, kakor pravijo v Lučah čarovnicam, h kmetom spat in se

gret, na kar so se kmetice še posebno hudovala.

Čarovniška moč je bila dana le ženskam poznanim s hudičem.

Grda Pečovnikova dekla se je zaobljubila hudiču kar na živo, zato ji je poleg čarovniške moči podelil še nepopisno lepoto. Ni bilo zato nič čudnega, če so ji pravili, da je cvet lučkih deklet. Pa tudi sama se je te lepote tako rekoč zavedala in se zato hudo prevzela. Postala je ošabna ko svinja v blatu.

Da bi delala ji še na misel ni prišlo. Gospodarju je sicer že rekla, da hodi žet, v resnici pa je začarala, da se je žito samo želo. Tačas je ona poležavala v seni in kovala načrte, kje in kako bi lahko kategera moža zapeljala.

Ko se je nekoč spet odtegnila delu, je vzela s sabo ogledalo. Pod orehom za njivo je sedela, vroče je bilo in muhe so jo obletavale. Vrtela je ogledalo in občudovala vsak delček svojega obraza. Sama sebi se ni mogla načuditi.

»Tako sem pa že lepa, da bi bila vredna najplemenitejšega kraljiča!« si je mislila, hkrati pa se plašila misli, da bo nekoč žena samega vraga.

Vtem jo je zmotila muha, ki ji je pribrenčala na nos. Hh, kakšen srd jo je spopadel. Vreščala in otepala je z rokami.

»Pri moji lepoti,« se je zaklinjala, »kaj takšnega pa še ne! Pa ne oseki!«

Ni si še doobira opomogla od jeze, ko ji je že druga ali pa morda ista muha sedla na nos. Lepa coprnica se ni mogla vzdržati, da se ni zoper takšno predrznost uporabila čarovniške moči.

»Prekličana beštja, da bi ti nikoli več ne bilo dano letati okoli mojega nosu!«

Res! Muhi, ki je isti hip obstala na nosu, ni bilo mogoče več odleteti; prirasla je na nos, da je ni bilo mogoče več odstraniti.

Kakšna nesreča! Le to si je želela, da ne bi bila sama taka. Od nekdanje lepote ji je ostala samo še hudobija. Uporabila je vso svojo moč, da je onesrečila tudi svoje prijateljice. Ob prvem takem shodu čarovnic na jasi so se vse držale za nosove, da bi skriale nečedni okras svojih obrazov. Bradavice so bile tem večje, čim večja je bila muha, ki je na ukaz Pečovnikove dekle odletela na nos kakšne njene prijateljice. Nekaterim je priletela mušica, drugim muha, marsikateri pa celo hrošč ali čmrlj. Lepi obrazi so se kremžili od žalosti, glave so bile globoko sklonjene, da bi tako laže prikrivale svojo nadlogo. Zato poslednji ni bilo videti lepih čarovnic.

Pred Pečnikovovo dekle so je nekega dne pojavil Lucifer. Ko je videl gržo prikazen, se je tako prestrašil, da mu je zmanjkalo tal pod kopiti; čarovnice so se tako rešile vsaj pekla.

»LIKOF« PO VOLITVAH

Volivni spopad med demokrati in republikanci v Združenih državah je pred mesecem minil in ponovno vodi ZDA Johnson, tako da je že drugi medeni mesec predsednika s kongresom mimo. Na naši sliki vidimo Johnsona in podpredsednika Humphreya, ki po zmagi obirata rebrice volilnega golaža. No to je morda nekoliko zlobno. V resnici sta predsednik ZDA in podpredsednik po zmagi zajahala konja in dirjala po Johnsonovi farmi počez in podolž. Po taki ježi, ki pa bojda ni bila hujša od napete volivne kampanje, jima je takle lovski prigrizek teknil.

Mnogo večja aktivnost je v republikanskem taboru, ki

zdaj iščejo vzroke za svoj poraz. Da je Barryjeva programska latovščina bila največji vzrok, je danes znano tudi Eskimom na severu Aljaske. Toda kako je sploh prišlo do tega, da so republikanci za kandidata postavili Goldwaterja, ki ga ni odklanjala samo večina ameriških volivcev, temveč tudi ves svet?

Morda je najbolj ustrezna izjava Rockefellerja, republikanca, ki je pobitel po volitvah na oddih v Španijo in v Madridu izjavil:

— Mi nimamo več republikanske stranke v ZDA, mi imamo od konvencije v San Franciscu petdeset republikanskih strank...

NAPOLEONOVİ KONJI

Napoleon je zelo rad jezdil, vendar mu je bilo, važnejše, da je na konju sedel udobno in brez nevarnosti, kot pa paradiral z ježo. Zato so vse Napoleonove konje posebej dresirali. Počasi so jih pripravljali na to, da so mirno prenašali največje neugodnosti, pa tudi bolečine. Te konje ni smelo nič presenetiti, niti ustrašiti. Mirno

so morali prenašati rezek zvok trobente, bučno muziko, streljanje, pokanje z bičem in drugo.

Prav tako so se morali sredi največjega galopa hitro zaustaviti. Napoleon je namreč posebno ljubil galop. Prav zato nikakor ni bila najprijetnejša služba prvega Napoleonovega konjarja.

Nevarna lepotica

DA NE BO NAPACNIH ZAKLJUČKOV, TE SLIKE NISMO OBJAVILI ZARADI POMANJKANJA TAKIH PRIZOROV V SEDANJEM HLADNEM OBDOBJU. PRIZOR JE RES POLETEN. DEKLE NA SLIKI JE VIDETI SILNO NEZNE IN KRHKKE POSTAVE. TODA GORJE MU, KDOR BI SI DRZNIL KAR KOLI IN BI NJEJ NE BILO PO VOLJI. IRENA BARRIE, TAKO JE PRIKUPNI ANGLEZINJI IME, JE NAMREC MOJSTER JIU JITSJA IN TO »PRETEPASKO« SPRETNOST POKLICNO POUČUJE NA LONDONSKI TELEVIZIJI. PRAVIJO, DA JE NJENA »MEHKA UMETNOST« ZARES MEHKA IN DA JE POSEBEN UZITEK, KADAR TE SPRETNOST POBOZA. »ZDELO SE MI JE,« JE REKEL EDEN NJENIH UCENCEV, »DA SEM LETEL V NEBESA, KO SEM PADAL NA TELOVADNO PREPROGO.«

V BARVAH

Vzhodnonemški znanstveniki so iznašli metodo, po kateri je mogoče rentgenske posnetke napraviti v barvah. Posnetki prenašajo sive tone normalne slike v rumeno, rdečo in modro barvo. Ker človeško oko bolje zaznava kontraste v barvah kakor samo sive barvne odtenke, lahko zdravniki po takšnih posnetkih lažje in z večjo gotovostjo določajo diagnozo.

ZDRAVNIŠKA

Zdravnik je tolažil bolnika: — Zaradi tega si nič ne ženite k srcu. Tudi sam sem imel to bolezen.

— Toda vi ste imeli drugega zdravnika! je zajecjal bolnik.

SVET V PLESU

SVET V PLESU, vsekakor prikupen naslov nove operete na ledu v izvedbi Dunajske drsalne revije; prikupen zato, ker nam v vrvežu skrbi in najrazličnejših zapletljivajev prinaša prijetno sproščenost in razvedrilo, seveda čisto po svoje, pa vendar...

Medtem, ko smo na začetku letošnjega leta na Dunaju ali zlasti še v Celovcu videli eno izmed obeh skupin Dunajske drsalne revije s simpatično Mileno Padrubsko, je v ekipi, ki bo od 23. februarja do 3. marca 1965. leta nastopila v Celovcu, vsekakor najpomembnejša nekajkratna avstrijska državna prvakinja v umetnostnem drsanju, dvakrat druga ne evropskem in svetovnem prvenstvu ter nosilka bronaste medalje z olimpijskih iger, Ingrid Wendl. Sicer pa slavni imenjo tudi v tem petdesetčlanskem zboru drsalcev in drsalk več kot dovolj. Tokrat napovedujejo tudi nastop svetovnih prvakov v parih Marike Kilius in Jurgen Bäumljerja. Vsekakor poslastica, ki je ne kaže zamuditi; zlasti zato, ker nam bo po zaslugi Kompara zelo blizu.

Nastop je dobil ime »Svet v plesu« predvsem po prvem delu operete, po rendez-vousu

ljudstev in njihove glasbe ter plesov. Tokrat bo to »mednarodno« srečanje na ledu, v plesu in petju, med nastopi velikih mojstrov umetnostnega drsanja. Zato ne pozabimo na Kompasovo vabilo: predprijave za izlet v Celovec uredite že zdaj, da ne bo pozneje prepozno. — Na sliki Ingrid Wendl in Heimit Leofke.

-mb

novosti z bojišča proti raku

MIT, KI GA JE TREBA ZRUŠITI

Ko sem nekega znanega pariškega kancerologa vprašal, kaj bi najraje dosegel, me je presenetil z odgovorom: »Da bi v zavesti ljudi rak postal bolezen kot vsaka druga!« Dodal je: »Pri tem ne mislim, da bi rak postal bolezen, ki bi jo bilo mogoče zdraviti preprosto in uspešno kot vsako drugo. Dandanes, zveni sicer absurdno, gleda večina ljudi na raka kot na nekaj, s čimer jih hoče kaznovati sama previdnost. To seveda ni samo neumno, ampak tudi tragično.«

Kar mi je ta ugledni specialist pravzaprav hotel reči, je bilo to, da takšen fatalistični odnos do raka nasprotuje prizadevanjem moderne medicine, ki hočejo bolnika ozdraviti in ki so lahko še kako uspešna, če prične zdravljenje pravočasno. Moderna medicina se frontalno spopada s takšnim fatalističnim in nesmiselnim strahom, pri tem pa seveda izgublja dragocene točke. Zakaj dragocene točke? Zato, ker pomeni vsaka točka pravzaprav človeško življenje, ki bi ga bilo mogoče rešiti. Ta odnos širokega kroga ljudi do raka dobiva včasih prav bizaren epilog. Na enem izmed zasjedanj britanskega parlamenta je skupina poslancev predlagala, da bi z združenjem za borbo proti raku izvedli skupno akcijo. Zgraditi so hoteli sodobno novo bolnišnico. Toda kancerologi so svetovali poslancem, da odstopijo od namere. Rekli so jim: »Z zbiranjem prostovoljnih prispevkov boste sicer sijajno uspeli, toda v bolnišnici, ki jo boste zgradili, se nič ne bo hotel zdraviti. Ljudje bodo bežali od nje!«

Prav zaradi tega je morala znamenita londonska klinika — »Kraljevska bolnišnica za zdravljenje raka«, ki velja za eno najboljših na svetu, spremeniti svoj naziv v »Kraljevska bolnišnica v Marsdenu«. Specializirane klinike za zdravljenje raka se morajo dobesedno kamuflirati za brezvezne nazive, kakor kakšni štabi špijonskih služb. Zgodovina se vztrajno ponavlja. Tako je bilo že s prvo bolnišnico, ustanovljeno pred 200 leti v Reimsu. 1799 je morala spremeniti ime v »Bolnico Sv. Louisa« — potem pa so jo takoj preselili iz mesta na podeželje, da ne bi že s samo svojo prisotnostjo vzbujala strah.

Kljub temu je najhujša, najbolj tragična in najbolj usodna posledica tistega straha, ki mu psihiatri pravijo »kancerofobija«, v tem, da pacienti odlašajo s svojim prvim pregledom in potrkajo na vrata ordinacij šele takrat, ko je že bolj ko ne prepozno. Direktor neke velike bolnišnice v severni Angliji, ki je to dolgo slutil, je svojo slutnjo dokazal s tem, da je anketiral več sto bolnic, ki so imele raka na prsih, maternici, ustnicah in koži. Pri bolnicah, ki so imele raka na prsih, je odkril, da na vsako, ki je čutila simptome, a ni vedela, kaj pomenijo, odpadejo tri, ki so bile prepričane, da imajo raka. In ne samo to: tiste bolnice, ki so slutile, da imajo raka, so šle k zdravniku kasneje od onih, ki to niso slutile!

Kaj storiti? Vsekakor bi bilo treba ljudem vtepti v glavo tisto, kar zdravniki že dolgo vedo, da namreč ni res, da bi bil rak neozdravljiv, temveč da je danes mogoče mnoge oblike raka postopno in uspešno ozdraviti. Razbiti predsodke, je poglavitno važna naloga.

(Nadaljevanje sledi)

KRATKE ZANIMIVOSTI

Že v starem Rimu so poznali dvigala, ki so bila mnogo večja od današnjih. Dvigala na Forumu na primer so lahko prevažala po 50 oseb naenkrat.

Kitajski Veliki kanal, ki ga imenujejo tudi Cesarska reka, meri 1.500 kilometrov in povezuje Tjencin s Hangčanom. Kanal so pričeli graditi v letu 600 pred našim štetjem, gradnja pa je trajala 200 let.

Sovjetski strokovnjaki so pred nedavnim skonstruirali prenosno atomsko centralo, ki z betonskim antiradijskim zaščitnim oklepom ne tehta več kot 12 ton. Centralo je mogoče razstaviti in jo z letalom prepeljati kamorkoli.

STABILIZIRAJMO CENE!

(KOZERILJA)

V zadnjem času smo pričeli velikih prizadevanj za stabilizacijo tržišča in cen. Stabilizacijske diskusije postavljajo probleme zelo stabilno, to pa pomeni, da ni več daleč do stabilizacije.

Kot zanesljivo znamenje stabilizacije tržišča je vsekakor omeniti navijanje cen; najbolj stabilna cena je tista, ki je tudi najbolj navita. Glede na to, da ima takšna trditve več zveze v urarstvu kot z ekonomiko, pač ni mogoče zanikati dejstva, da v

KMET JUNGHANS IZ HAUERNA V DEMOKRATIČNI REPUBLIKI NEMCIJI REDI POLEG GOVEDA TUDI SVINJE. POSEBNO V SVINJEREJI IMA MOŽAK VELIKE USPEHE, NEKO POSEBNO VRSTO SVINJ S POSEBNO METODO REDI TAKO, DA V SEDMIM MESECIH DOSEŽEJO TEŽO MED 100 IN 120 KILOGRAMOV. ORJASKA PLEMENSKA SVINJA JE STARA, SAJ JE PRABABICA NESTEVLINEMU POTOMSTVU. LETOS JO JE KMET JUNGHANS DOLOČIL ZA »GILLIOTINO« IN JE ZDAJ BRZAS ZE MED POKOJNIMI. TEGA SI SEVEDA POLETI, KO JO JE TAKOLE PRAL IN KOPAL, PAC NI MISLILA, CE PRAV VELJA SVINJA ZA IZREDNO PAMETNO ZIVAL.

naših cenah ne bi bilo vzemti.

Drugo pomembno vprašanje je v tem, kako stabilizirati cene! Ker se vsak dan pojavljajo novi kandidati, ki bi radi stabilizirali cene, se nam zdi potrebno navesti, kakšne pogoje morajo pri tem izpolniti. Postopek namreč ni tako preprost kot se zdi. Saj zahteva:

1. analizo,
2. dokumentacijo,
3. analizirano dokumentacijo,
4. dokumentirano analizo,
5. grafikone,
6. tabele,
7. dokaze.

Neko podjetje pa primer je že četrtič v kratkem času hotelo stabilizirati cene svojih proizvodov, ker jih je trikrat pred tem slabo stabiliziralo in so bile torej nestabilne, a ni uspelo. Zakaj? se sprašuje ogorčeni potrošnik. Zato, ker ni imelo analizirane dokumentacije. Tudi člani tega kolektiva so prizadeti, ker ne morejo kupovati svojih lastnih proizvodov po stabiliziranih cenah.

Nasprotno je na živilskem trgu zaenkrat dosežena popolna stabilizacija — stojnic, medtem ko cene stabilizira vsak po svoje.

Tretji važen moment stabiliziranja je v tem, da vedno stabiliziramo navzgor in nikdar navzgor. Za stabilizacijo navzdol so potrebne kontra analize in kontra dokumentacije kakor tudi protidokazi. Teh pa žal še ni. D. Hribar